

Glasnik Općine Klana • Broj 27 • Godina XIII. • PROSINAC 2010. • BESPLATNI PRIMJERAK

OPĆINA
KLANA

ISSN 1331-4998

Glasnik Općine Klana

Rokova 2010.
40 godina frizerske prakse
Putopis: Tajland

GLASNIK OPĆINE KLANA
Izdaje Općina Klana
51217 KLANA, Klana 33

Godina XIII., Prosinac 2010.
Broj 27

Za nakladnika:
Matija LAGINJA

Uredništvo:
Robert SIMČIĆ
Ivana MARINČIĆ
Anton STARČIĆ

Glavna urednica:
Željka ŠARČEVIĆ

Fotografije:
Ivana Marinčić
Arhiva

Oblikovanje i tisak:
Tiskara HELVETICA

Naklada:
1100 primjeraka
Izlazi povremeno

Na naslovnoj stranici:
*Prvi ovogodišnji snijeg na području
općine Klana
Foto: Matija Laginja*

Riječ urednice

Poštovani čitatelji Glasnika Općine Klana,

kraj je godine razdoblje kada svi pomalo rezimiramo što smo u godini na izmaku napravili na privatnom i poslovnom planu, uvijek iznova obećajući sami sebi da ćemo u idućoj godini biti još bolji. Nekad se te naše težnje realiziraju, a nekad ne. Tako i u Glasniku, vođeni tim načelom, pokušavamo objediniti sve ono što je obilježilo naš kraj u minuljoj godini. U ovome smo broju popratili dvije važne manifestacije, Rokovu i Gljivijadu, po kojima je općina Klana prepoznatljiva, prezentirali smo rad naših udruga te ljudi koji su imali utjecaja na ukupan život u našoj lokalnoj zajednici.

Sa zadovoljstvom pratimo sve Vaše komentare vezane uz naš list koje ostavljate u Knjizi gostiju na internetskoj stranici www.klana.hr, koja u protekloj godini također osuvremenjena pa je samim time i internetsko izdanje Glasnika u novome ruhu. Nadam se da ćete i u ovome broju našega lista pronaći poneku zanimljivost "za svoju dušu", a mi ćemo se u idućoj godini potruditi i biti što bolji!

Za kraj, želim Vam miran i blagoslovljen Božić u krugu obitelji te sretnu i uspješnu 2011. godinu!

Vaša urednica, *Željka Šarčević, prof.*

Rješenja
za
svaki
prostor!

**Sretan Božić i
uspješnu Novu 2011.**

**u vašem
toplom domu
želi
ALU BEN**

POSLOVNICA VIŠKOVO, tel. 051 543 034,
Marićeva Draga 28, Viškovo, radno vrijeme 8-18 h, info@alu-ben.hr
POSLOVNICA PULA, tel. 052 386 577, 43. istarske divizije 107, Pula,
POSLOVNICA ZAGREB, tel. 01 368 0088, Horvaćanska cesta 146a,
Zagreb, radno vrijeme 8-18 h, zagreb@alu-ben.hr / www.alu-ben.hr

ALU BEN
tvornica ALU i PVC stolarije

Riječ načelnika

Poštovani mještani!

Još je jedna godina iza nas. Kako to i inače biva, i ova nam je prošla prebrzo. Ova godina bit će za našu Općinu zapamćena po završetku dva najveća projekta od njezinog osnutka, a tu naravno mislim na realizaciju prve faze izgradnje srednjetačnog plinovoda i na katastarsku izmjeru proširenog građevinskog područja, koja je završena sredinom studenog.

Iz navedenih razloga, a i zbog općeg stanja u državi i svijetu, ostvarili smo manje proračunske prihode koji su se odrazili na smanjene dotacije udrugama i stipendistima, dok

Skladišta u mjestu Lisac

osobe u tim prostorima cijeli trud oko darovanja vojarne postati svrsishodan. Zaključujem da će nakon sprovedenih radnji potrebnih za upis i legalizaciju postojećih objekata ti prostori u skoro vrijeme dobiti novu funkciju i neće više biti sramota Lisca i cijele općine Klana.

Dok pišem ovaj članak, priprema se javni natječaj za prodaju građevinskih parcela na području Kalužice za izgradnju obiteljskih kuća, koji će biti objavljen tijekom prosinca. Ukupan broj parcela je 27, međutim natječaj će se biti raspisan za prodaju njih 12. Veličina parcela kreće se od cca 800 do 1100 m², s obzirom na položaj i smještaj parcela u prostoru.

Na parcelama do 900 m² može se graditi obiteljska stambena kuća s jednom stambenom jedinicom, a na parcelama preko 900 m² obiteljske stambene kuće s dvije stambene jedinice. Na ovim parcelama nije dopuštena višestambena izgradnja. Vrijednost kvadrata zemljišta bit će procijenjena od ovlaštenog sudskog vještaka i kao takva će biti početna cijena na natječaju.

Prvih 12 parcela smo izabrali iz razloga što na njima nisu potrebna veća ulaganja u pripremu terena. Na ostalih 15 parcela potrebno je terene poravnati i dovesti u

prikladno stanje za gradnju. Upravo iz tih razloga, u 2011. godini krećemo u izmjene UPU-a građevinskog područja naselja Klana, jer sadašnje odredbe UPU-a to ne dopuštaju. Osim ove izmjene, planiramo još jednu izmjenu s kojom ćemo omogućiti pribavljanje lokacijskih i građevinskih dozvola za gradnju objekata, što do sada nije bilo moguće, a odnosi se na potrebu projektiranja i izgradnje nerazvrstanih cesta s pripadajućom infrastrukturom.

U budućoj poslovnoj zoni "Klana" K-1, krenulo se, zbog uočenih nedostataka, na izmjenju lokacijske dozvole za pristupnu cestu i infrastrukturu. Po ishodovanoj lokacijskoj dozvoli, krenut ćemo u glavni projekt koji bi u 2011. trebao i zaživjeti na terenu. Intenzivno radimo na dokumentaciji za izradu UPU-a i za ostale radne zone duž Petrolejske ceste.

Prema Ministarstvu gospodarstva smo kandidirali sufinanciranje projektne dokumentacije za glavni projekt u poslovnoj zoni "Klana" K-1, za što su nam odobrili sredstva u iznosu od 100.000,00 kn.

U proteklom smo periodu objavom javnog nadmetanja izabrali ovlaštenog projektanta za razna projektiranja i s njim potpisali okvirni sporazum u trajanju od 4 godine. To je firma AG Projekt d.o.o. iz Kostrene.

su potpore socijali, koja je i najugroženija, kao i financiranje vrtića, ostale redovite.

Nadalje, jedna od velikih stvari za našu općinu je i darovanje bivših vojnih skladišta u Lisicu od strane Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom. Tu moram zahvaliti gospodinu Hermanu Sušniku na velikoj pomoći. Darovana su skladišta zajedno s pripadajućim zemljištem procijenjena na preko 3,1 milijuna kuna. Međutim, u darovnom je ugovoru decidirano navedeno da se bivša vojna skladišta daruju Općini Klana s ciljem zaštite objekata od daljnjeg propadanja i privođenja istih uporabi u gospodarske svrhe. U slučaju da im Općina Klana promijeni namjenu, Republika Hrvatska je ovlaštena raskinuti ugovor. U međuvremenu su interes pokazali određeni investitori, kako s područja općine, tako i šire. Skromno smatram da će zapošljavanjem samo jedne

Osnovna škola Klana

Detalj s prezentacije Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ

Završeni su radovi na zamjeni krova u školskoj sportskoj dvorani

Aplicirali smo dva EU projekta na drugi poziv operativnog programa IPA, Slovenija-Hrvatska 2007-2013, a to je projekt pod imenom "Evaluiranje strateških vodnih resursa na prekograničnom kraškom vodonosniku planine Snežnik, aktivnosti za poboljšanje stanja na porječju Reke i Rječine te osvještavanje šire javnosti – SNEŽNIK", apliciran u suradnji sa sljedećim partnerima iz Hrvatske i Slovenije: Općina Ilirska Bistrica, Javni zavod Park Škocjanske jame, Slovenija, Inštitut za raziskovanje krasa v Postojni, Znanstveno raziskovalni centar SAZU, Geološki zavod Slovenije, Geotehnički fakultet Varaždin, Sveučilište Zagreb.

Drugi projekt nosi naziv "Kras između Brkina i Kvarnera – KRAS", a apliciran je u suradnji s partnerima iz Hrvatske i Slovenije, Općinom Ilirska Bistrica, Gradom Opatijom te TZ - om Matulji.

Završeni su radovi na zamjeni krova na školskoj sportskoj dvorani u Klani, čiju je realizaciju uz Primorsko-goransku županiju, sufinancirala i Općina Klana.

Obnovljen je interijer mrtvačnice u koji se nije ulagalo još od vremena izgradnje i planira se uređenje prostora oko mrtvačnice i uklanjanje stabala, jer počinju predstavljati opasnost za objekte u neposrednoj blizini. Na samome se groblju planira izgradnja novih ukopnih mjesta i manja hortikulturna uređenja.

Prvima u okruženju je Zavod za javno zdravstvo PGŽ ponudio svoje nove usluge koje su 23. listopada 2010. prezentirali u kino sali u Klani. Njihove nove usluge su građanima na raspolaganju svake srijede od 14 do 18 sati. Tijekom mjeseca rujna ishodovana je građevinska dozvola za buduću cestu koja će voditi do Županijskog centra za dobrobit životinja, tako da polako kompletira i dokumentacija za taj projekt.

Na javnome natječaju za davanje u zakup poslovnih prostora, kao zakupac za otvaranje trgovine mješovitom robom u Škalnici je odabran Radnik d.d. Opatija i Škanjic d.o.o. za trgovinu u Studeni, što će zasigurno omogućiti mještanima bolju opskrbu živežnim namirnicama. Također, na javnom je natječaju za davanje u zakup poslovnog prostora na adresi Klana 37 odabrano poduzeće Germania d.o.o., koje je u navedenom prostoru otvorilo kladionicu.

Dana 11. studenog 2010. održana je javna rasprava o studiji utjecaja na okoliš eksploatacije tehničko-građevnog kamena na eksploatacijskom polju "Tresni breg". Navedeno se polje prema Prostornom planu uređenja općine Klana nalazi između Breze i Ružića, a javna rasprava i uvid u studiju nisu potaknuli nikakav interes.

Na koordinaciji gradonačelnika i načelnika Riječkog prstena donesena je odluka o osnivanju trećeg tima palijativne skrbi za potrebe općina Jelenje, Čavle, Kostrena, Viškovo, Matulji i Klana te gradova Kraljevice, Bakra i Kastva. Navedeni će tim započeti s radom početkom 2011. godine. Dosađajna dva tima brinula su se o pacijentima s područja grada Rijeke, a tek povremeno i za pacijente s područja općina i gradova Riječkog prstena. Novi će tim biti namijenjen upravo pacijentima s navedenog područja, što će znatno podignuti razinu medicinske usluge i u našoj općini. Kako je riječ o najtežim bolesnicima, ne treba posebno isticati važnost utemeljenja tog tima čija je temeljna zadaća unaprijediti kvalitetu života bolesnicima suočenima sa smrtonosnom bolešću, kao i njihovim obiteljima.

U listopadu 2010. dobili smo građevinsku dozvolu za izgradnju hidroforne stanice "Za Vrh" u Studeni. U ViK- u je osigurano 1,2 milijuna kuna, a radovi bi se trebali izvesti tijekom 2011. godine. Navedena hidroforna stanica riješit će problem slabog pritiska vode u višim dijelovima Studene. Nastupajući blagdani prilika su da jedni drugima poželim zdravlje, slogu i mir u obiteljima. S tim željama svim žiteljima naše općine želim čestit Božić i sretnu novu 2011. godinu!

Načelnik Općine Klana
Matija Laginja, dipl. ing. šum

Riječ predsjednika Općinskog vijeća Općine Klana

**Predsjednik Općinskog vijeća,
Dorijan Valenčić**

Poštovani mještani Općine Klana, u ime Općinskog vijeća Općine Klana i u svoje osobno ime upućujem Vam blagdansku čestitku i koristim prigodu ukratko Vas izvijestiti o radu Općinskog vijeća. Želio bih naglasiti da je Općinsko vijeće ove godine održalo šest radnih sjednica na kojima je donesen niz odluka od kojih su neke od osobitog značaja za daljnji razvoj naše Općine. Jedna od najvažnijih jest Odluka o pokretanju postupka kreditnog zaduživanja. Kako je već više puta naglašeno u medijima, pa i na samoj Svečanoj sjednici Općinskog vijeća u kolovozu ove godine, za potrebe geo-katastarske izmjere donesena je Odluka o kreditnom zaduživanju. Mišljenja smo da bi u situaciji kakva danas vlada u našem društvu, stav o sufinanciranju izmjere sa strane mještana općine bio neodrživ i da bi mnoge obitelji doveo u nezavidnu financijsku situaciju. Upravo je to ono što želimo izbjeći,

a istovremno nastojimo omogućiti da se spomenuti projekt završi u planiranim rokovima.

Moramo reći da je donesena Odluka o dodjeli stipendija učenicima i studentima s naznakom da istoimena odluka sada obuhvaća i dodjelu stipendija vrhunskim sportašima s prebivalištem na području naše općine. Također, donesena je i Odluka o javnim priznanjima koja sve ove godine nije postojala, a služi tome da se lakše mogu odabrati zaslužne osobe za dodjelu javnih priznanja na našem području. Tijekom rada vijeća donesene su prve izmjene proračuna Općine Klana za 2010. godinu, proračun za 2011., te naposljetku, projekcija proračuna za 2012. i 2013. godinu.

Valja naglasiti da Općinsko vijeće vrlo dobro radi, diskusije vođene tijekom sjednica su vrlo konstruktivne i uvažavaju se prijedlozi oporbenih vijećnika.

Uvjeren sam da će ovaj saziv Općinskog vijeća i nadalje uspješno obnašati svoju ulogu na dobrobit svih mještana naše općine!

Svim mještanima želim blagoslovljen Božić i sve najbolje u 2011. godini!

Predsjednik Općinskog vijeća
Općine Klana
Dorijan Valenčić

*Svim mještanima
općine Klana
želimo
sretan Božić
i novu 2011. godinu!*

**Načelnik Općine Klana
Općinsko vijeće Općine Klana
Jedinstveni upravni odjel Općine Klana**

MMC: jesen/zima 2010.

Različite aktivnosti i organizirane skupine koje djeluju tijekom čitavog tjedna, zauzeta računala, sve više interesa za knjige – to je sastavni dio radne svakodnevice u Multimedijalnom centru.

Posjet sajmu Interliber sredinom studenog je rezultirao mnogobrojnim aktualnim naslovima. Osim toga, u tijeku je i daljna nabava knjižne građe, a plan nabave je uglavnom usmjeren na naslove koje potražuju sami korisnici te lektiru koje nedostaje u osnovnoškolskoj knjižnici.

Od ove se jeseni evidencija članova te protok građe u potpunosti provodi kroz stručni knjižničarski računalni program što omogućuje

sigurniji rad i jasniji uvid u statistiku. U Multimedijalni centar je tijekom druge polovice 2010. godine besplatno upisano 256 članova.

Skupina djece koja je prije pet godina počela pohađati talijanski jezik trenutačno "odrađuje" zadnji stupanj osnovnoškolskog obrazovanja. Ove je jeseni nanovo pokrenut i prvi stupanj za djecu koji okuplja dvanaestero osnovnoškolaca iz nižih razreda.

KREATIVNO STVARALAŠTVO

Jedan od radova kreativnog stvaralaštva u MMC-u Klana

Multimedijalni centar je u listopadu nastavio s realizacijom novog programa kreativnog stvaralaštva s djecom i odraslima.

Srijedom se održava kiparska škola pod vodstvom Rajka Sroka, a ponedjeljak je dan kada Centrom vladaju boje i materijali koji raznovrsnim tehnikama dobivaju novo ruho. Jedna za drugom, izmjenjuju se četiri skupine kreativaca: dvije skupine djece, jedna skupina umirovljenika te nova skupina odraslih kreativaca.

Kreativne radionice žive u MMC-u već pet godina i najveći ponos u tom kontekstu predstavlja skupina djece koja u njima sudjeluje od samoga početka.

U skupini koju čine članice Udruge umirovljenika Općine Klana se trenutno realizira treći ciklus radionica.

Novu skupinu, koja je s radom započela ove jeseni, čine odrasli koji se i inače u svoje slobodno vrijeme bave kreativnim stvaralaštvom. Oni su se okupili na jednom mjestu kako bi zajednički proveli dio vremena, međusobno se podržali, podijelili ideje i otkrili svoje trikove u kreativnom radu.

S obzirom na intenzitet, tempo i broj kreativaca koji sudjeluju u ovoj jesensko-zimskoj sezoni kreativnih radionica, predblagdanska je prosinačka izložba, deseta po redu, bila iznimno bogata i zanimljiva.

Kreativni radovi koje su djeca radila u ljetnoj radionici su prezentirani i van našeg kraja. Naime, u Središnjoj knjižnici u Marinićima je u petak, 17. rujna u okviru obilježavanja "Matejne", otvorena izložba dječjih radova nastalih u kreativnim radionicama u Multimedijalnom centru.

To je nastavak uspješne suradnje MMC-a Klana i Narodne knjižnice i čitaonice Halubajska zora, započete prije nekoliko godina, a nastavljene i u zajedničkim likovnim radionicama i druženju djece dviju susjednih općina.

Prigodne su riječi na otvorenju izložbe uputili ravnateljica Halubajske zore Branka Miočić, načelnik Općine Klana Matija Laginja, predsjednik Općinskog vijeća Općine Klana Dorijan Valenčić i voditeljica MMC-a Klana Ivana Marinić.

Nova skupina odraslih kreativaca

Prvi polaznici škole gitare

ZVUKOVI HARMONIKE I GITARE

U Multimedijalnom centru svakog utorka i četvrtka vladaju zvukovi gitare, a ponedjeljkom i srijedom atmosferu upotpunjava harmonika. Škola gitare i harmonike predstavlja značajan korak u glazbenoj naobrazbi djece s ovog područja.

Početak ove godine je sedmero djece osnovnoškolske dobi počelo pohađati školu gitare u organizaciji Multimedijalnog centra, a pod vodstvom vanjskog suradnika, Damira Pandura.

Ove se jeseni u školu gitare uključilo još dvoje djece te troje odraslih polaznika, a pokrenuta je i nova aktivnost – škola harmonike koju za sada polazi troje učenika.

Ove je jeseni pokrenuta i škola harmonike

Harmoniku podučava profesor glazbene umjetnosti Edin Pecman koji je diplomirao na Odjelu za glazbu Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli. Radi kao profesor glazbene umjetnosti u Salezijanskoj klasičnoj gimnaziji te Prirodoslovno-grafičkoj školi. Dosad je vodio nekoliko pjevačkih zborova te djelovao u podučavanju harmonike, klavijatura i pjevanja. Već tri godine svira harmoniku i klavijature u popularnim Gustafima. U radu s polaznicima škole kombinira klasičnu i zabavnu glazbu.

Prezentacija škole harmonike i gitare održana je u drugoj polovici prosinca u klanjskoj kino sali, a glazbenu atmosferu upotpunili su i gosti – učenici iz Osnovne škole Klana koji uče svirati klavijature pod vodstvom profesorice Ivane Marčelje. Pozivamo i drugu djecu i odrasle koji bi željeli naučiti svirati gitaru ili harmoniku da se pridruže kvalitetnom timu.

Ivana Marinčić

Tribina u Klani: Prezentacija Nastavnog zavoda za javno zdravstvo

Tim Nastavnog zavoda za javno zdravstvo od listopada djeluje i u Klani

U klanjskoj kino sali je 23. rujna 2010. u organizaciji Općine Klana, Udruženja Obrtnika Viškovo - Kastav - Klana - Jelenje i Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ organizirana tribina pod nazivom "Dostupnija i kvalitetnija javnozdravstvena zaštita".

Da bi se pružila što dostupnija i kvalitetnija javnozdravstvena zaštita, uspostavljeno je teritorijalno područje rada i nadležnosti specijaliziranog epidemiološkog tima za Općine Viškovo, Klana i Grad Kastav. Kako bi se lokalnom stanovništvu pobliže objasnilo što to zaista znači za naš kraj i ljude, predstavnici Epidemiološkog Odjela, Odjela školske medicine i Odjela za prevenciju i vanbolničko liječenje ovisnosti prezentirali su usluge higijensko-epidemiološke zaštite i usluge drugih djelatnosti Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ.

Tim Nastavnog zavoda za javno zdravstvo je mještanima općine Klana na raspolaganju svake srijede od 14. 00 do 16. 00., čime je unaprijeđena medicinska djelatnost na području općine Klana, jer mještani više ne moraju za srodne usluge odlaziti u Rijeku. Tako se, primjerice, u Klani

Prezentacija Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ u klanjskoj kino sali

I obrtnici su predstavili svoje proizvode

može obaviti pregled za sanitarnu knjižicu, mogu se uzeti razni brisevi koji se više ne moraju osobno odnositi u Rijeku. To je svakako olakšalo i rad obrtnika na našem području koji su se također predstavili na tribini na način da su u predvorju kino sale izložili svoje domaće proizvode. Tako se moglo uživati u mirisima lavande, ali i u ukusima pravog grobničkog sira i meda.

Program su upotpunili i polaznici Dječjeg vrtića Klana, polaznici škole gitare u Multimedijalnom centru u Klani, mješoviti pjevački zbor "Dr. Matko Laginja" iz Klane, te plesna skupina "Stars".

Željka Šarčević

Akcija – solidarnost na djelu

Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka je na temelju Odluke o zajedničkim akcijama Hrvatskog crvenog križa u 2010. godini od 11. do 14. 10. 2010. organiziralo 38., tradicionalnu akciju "Solidarnost na djelu".

Tako je i na području općine Klana u tom razdoblju organizirana akcija prikupljanja za one kojima je pomoć najpotrebnija. U akciji su sudjelovali aktivisti Društva crvenog križa, ogranka Klana te polaznici i nastavno osoblje iz Osnovne škole "Klana". Posebnu za-

hvalu na pomoći valja uputiti JVP- i Grada Rijeka, DVD-u Klana te Željku Laginji, koji je osobnim automobilom odvezio prikupljene stvari u Rijeku. Naši sumještani su najviše darovali odjeću i obuću, a poklonjene su i dječje potrepštine. Zanimljivo je da nije prodan niti jedan novčani bon pa se stoga moramo zapitati je li zato kriva opća neimaština i kriza globalnih razmjera ili možda ipak svi zajedno nismo svjestni značenja riječi *solidarnost* i *altruizam*.

Željka Šarčević

Novi uspjeh Sebastijana Mrvčića

U jednom od prošlih brojeva Glasnika predstavili smo Vam Sebastijana Mrvčića, našeg vrlo uspješnog dvadesetpetogodišnjeg sumještana, koji je u kratkom vremenu u boćanju postigao zavidne rezultate.

Trenutačno član zagrebačkog Zrinjevca, državni prvak 2007. godine, srebrni na svjetskom prvenstvu 2009. godine, uz još niz drugih odličja, Sebastijan se trudi i naporno radi ne bi li postigao što bolje rezultate. Takav trud nagrađen je i ove godine na Europskom prvenstvu koje je održano u Tivatu u Crnoj Gori od 27. rujna do 2. listopada. Sebastijan je u paru sa svojim partnerom Rolandom Marčeljom osvojio 2. mjesto u disciplini šta-

fetnog izbijanja. Na natjecanju je sudjelovalo 18 europskih reprezentacija, među kojima uz Hrvatsku, i apsolutni favoriti Francuska, Italija i Slovenija. Francuzi su osvojili zlato, a broncu podijelile dvije momčadi, Italija i Slovenija. Do polufinala nije bilo velikih iznenađenja, trebalo je dobro odraditi posao, međutim, u polufinalu su tri momčadi bile gotovo izjednačene te su osvojena mjesta iskristalizirana tek dodatnim raspucavanjem. Ovoga puta za Hrvatsku je to bilo vrijedno srebro.

Ponosni smo na našeg mladog sportaša i u daljnoj mu karijeri želimo još mnogo uspjeha o kojima ćete imati priliku čitati u nekim budućim Glasnicima.

Ana Babić **Sebastijan Mrvčić, trofejni klanjski boćar**

NEZABORAVAN JUBILEJ

U petak, 24. 9. 2010. su se sastali svi sedamdesetogodišnjaci rođeni na području općine Klana, davne 1940. godine. Okupljanje je bilo zakazano za 17.30 i to u centru mjesta. Svaki je gost dočekan s osmijehom na licu, toplim stiskom ruke i širokim zagrljajem koji je govorio više od svake riječi.

Upirali smo poglede znatiželje jedan u drugoga, jer se neki nakon dugog niza godina nisu prepoznali. Emocije su rasle iz trena u tren, a mi smo postali svjesni da je jesen pokucala na naša vrata. Nakon mnogih pitanja, otišli smo u crkvu gdje je bila zakazana sv. misa za sve naše preminule vršnjake koju su predvodili velečasni Jure Moguš i monsinjor Milan Simčić. Nakon mise, krenuli smo put Liscu u konobu u kojoj je bila zakazana večera. Na samome početku održan je prigodni govor, a nakon toga je uslijedila i večera koja je u izobilju nudila različite delicije. Konobom je čitave večeri odzvanjao naš glasnan smijeh, vraćali smo se u djetinjstvo i mladost, koja je nažalost odlepršala kao ptica s grane. Tijekom večeri, oni hrabriji su i zaplesali i pokazali da ih noge još uvijek dobro služe.

U veselom druženju, stigli su i rani jutarnji sati, ali nama se nikud nije žurilo, što je bio očit znak koliko smo priželjkivali ovo druženje. Prije samoga rastanka, dogovorili smo se da nemamo vremena čekati pet godina do ponovnog susreta, već da druženje upriličimo svake godine u rujnu. Ovim putem pozdravljamo i pozivamo sve naše vršnjake, koji ovoga puta nisu mogli doći. No, tog su dana ipak bili s nama, u našim mislima i razgovorima.

Rastanak nam je svima teško pao, uz pokoju ispuštenu suzu i želju da ćemo se sresti i dogodine. Na kraju, zahvaljujemo se Damiru Medvediću, sinu naše vršnjakinje koji nam je ustupio prostor na Liscu, kao i Brancku Gaušu koji se potrudio da nam spremi vrhunske delicije.

Prigodni govor povodom druženja:

**Dragi moji vršnjaci!
Svih Vas toplo i od srca pozdravljamo. Želja je svih nas da se ugodno družimo i da nam ovaj sastanak ostane u trajnoj uspomeni. Jubilej kojeg slavimo je predivan i budimo sretni da smo ga doživjeli. Pozdravljamo naše prijatelje koji su za ovaj dan stigli iz Italije i daleke Kanade. Želimo da se ugodno**

Okupljanje sedamdesetogodišnjaka s područja općine Klana

osjećaju među nama, u rodnom kraju. Neka znaju da ih često spominjemo i mislimo na njih. To su naši dragi Kita i Massimo.

Na kraju, želimo se zahvaliti organizatoricama ovog krasnog druženja na velikom trudu i požrtvovnom radu. Bez njih ovoga ne bi bilo. To su naše Irena Latinović i Elza Silić. Na kraju, još jednom srdačan pozdrav, velika pusa prijateljstva i dobrodošlica svima!

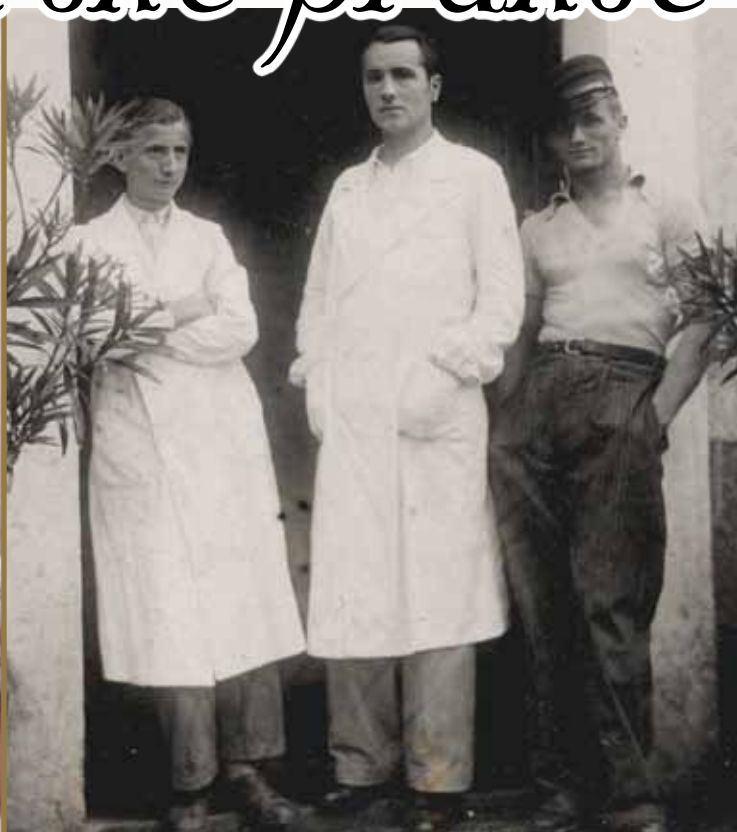
Marija Nojković

40 godina frizerske prakse

Ispred Marijaninog "frizeraja" 1977. godine

Drago Starčić (prvi slijeva), 1932. godine

Na adresi Klana 42, u samom centru Klane, gdje će u budućnosti biti pekara, je više desetljeća bio otvoren frizerski salon.

Marijana Belančić, rođena Starčić, je još u djetinjstvu znala čime će se baviti u životu. Oduvijek je željela biti frizerka, što je u profesionalnom smislu i ostvarila. Na njezin izbor je zasigurno utjecala i profesija njezinog oca koji je u istom prostoru radio kao brijač. Naime, Drago Starčić se 1935. godine uključio u ranije započeti brijački posao svog starijeg brata Franeta Starčića.

1971. godine se Marijana nakon završene škole za frizere u Opatiji, s tek navršениh 17 godina, pridružila svome ocu i zajednički su radili narednih 7 godina. Ona je tada uglavnom primala ženske, a on muške mušterije. Drago Starčić je radio sve do svoje smrti 1978. godine, kada je Marijana preuzela i dio posla namijenjenog za mušku klijentelu. S velikim entuzijazmom je radila sve do 2008. godine kada je s 38 godina radnoga staža otišla u mirovinu.

Ona se s veseljem prisjeća kako je, gledajući svoga oca kako radi, oduvijek željela postati frizerka. Posao je uvijek odrađivala s veli-

kim zadovoljstvom, nikada nije koristila bolovanje, a najviše ju je veselilo druženje s mušterijama, do te mjere da se i osobno vezala za njih te i nakon mirovine rado napravi pokoju frizuru.

Kroz svoj frizerski staž se najviše bavila uobičajenim frizerskim poslom poput šišanja, feniranja i farbanja kose, no 70-ih i 80-ih godina je napravila i puno svečanih vjenčanih frizura.

Niz anegdota i lijepih uspomena predstavljaju veliku radost Marijani Belančić nakon 40 godina frizerske prakse koja ne žali što se u životu bavila odabranim poslom. I da sada može birati, opet bi izabrala isto.

Sličnu profesionalnu priču proživjela je i Zdravka Raspor koja je na adresi Klana 228 imala otvoren frizerski salon od 1974. do 2007. godine. Nakon završene frizerske škole u Opatiji, a prije pokretanja samostalnog posla je 4 godine radila u Rijeci.

2002. godine je u Klani frizerski salon za muškarce otvorila Dolores Grgurina, a to je sada i jedini "frizeraj" u našoj općini.

Ivana Marinčić

Rokova 2010.

Okrugli stol predstavnika Općina Klana

Natjecanje biciklista

Otvorenje izložbe "Mostovi i šterne općine Klana"

Izložba kreativnog stvaralaštva i umjetnika amatera u kino sali u Klani

I ove godine su se u sklopu proslave Dana Općine Klana održali raznovrsni i brojni sadržaji vjerskog, sportskog, zabavnog i kulturno-društvenog karaktera.

Prilikom proslave Dana Općine Klana prezentirale su se udruge i društva s domaćeg područja: Plesna skupina Stars, PD Pliš s Rokovskim zalaskom sunca te Off road klub Uspon. Društvo za povjesnicu Klana, Mješoviti pjevački zbor Matko Laginja, Boćarski klub Sv. Rok Klana, Dobrovoljno vatrogasno društvo Klana, NK Klana te BBK Kvarner Viškovo, pripremili su atraktivne sadržaje.

Osim toga, ove je godine uz tradicionalnu procesiju i misu u Strmašćici na blagdan Velike Gospe i misu u crkvi Svetoga Roka na dan Rokove održano i misno slavlje u crkvi Sv. Jerolima, kada je misu pjevao Mješoviti pjevački zbor Matko Laginja s gostima.

Plesne su zabave održane na kraju svakog dana, no najavljeni koncert Dražena Zečića, koji bi zasigurno bio privukao velik broj posjetitelja, morao se otkazati zbog izrazito nenaklonjenih vremenskih prilika.

U lovačkoj kućici Prve njive na Liscu je organizirano dobrovoljno darivanje krvi, održan je neizbježni turnir u briškuli i trešeti, nogometne utakmice djece i seniora NK Klana - NK Mune

u sklopu 1. kola Županijskog kupa, a odrađeno je i atraktivno natjecanje vozača profesionalaca.

Na svečanoj sjednici Općinskog vijeća, čiju su atmosferu upotpunili Ivana Marčelja, Pjevački zbor Matko Laginja i Plesna skupina Stars, prezentiran je rad Općine Klana te su dodijeljene godišnje općinske nagrade zaslužnim građanima: Borisu Križanu (posmrtno), Sebastijanu Mrvčiću, Antonu Šebelji, Dušanu Koriću, Boćarskom klubu Sv. Rok Klana te nagrada za životno djelo Vitomiru Valenčiću.

DVIJE IZLOŽBE ZA DOBAR POČETAK

Obilježavanje Rokove 2010. započelo je u petak, 13. kolovoza dvjema izložbama. U predvorju kino sale je otvorenja izložba Mostovi i šterne općine Klana u organizaciji Društva za povjesnicu Klana, a u kino sali su se ove godine, uz već tradicionalno izlaganje dječjih radova nastalih u kreativnim radionicama i kiparskoj školi u drvu Multimedijalnog centra, javnosti prezentirali umjetnici amateri s klanjskog područja: pok. Josip Barak, Karla Tuhtan Granjaš, Darko Raspor, Maksim Gržinčić, Marijo Taučer sa slikarskim radovima, Ana Vujković Simčić, Iva Vlaše i Branka Laginja s kreativnim radovima nastalim u različitim hobby-art tehnikama, Željko Simčić, Sanjin Silić i Ivan Starčić s različitim radovima od drva.

Klana, Matulji i Ilirska Bistrica

Natjecanje vatrogasne mladeži

Detalj s nogometne utakmice NK "Klana": NK "Mune"

Malonogometni turnir

Akcija dobrovoljnog davanja krvi na Lisicu

Boćarski turnir

Pobjednik Šahovskog turnira

Turnir u pikadu

Pobjednice natjecanja Najbolji čitači

Pobjednici natjecanja vozača profesionalaca

Nastup folklorne skupine "Gradina" iz Ilirske Bistrice

ČITAČI I ŠAHISTI U MMC-u

Istog su dana proglašeni pobjednici dvaju dječjih natjecanja organiziranih nakon ljetnih aktivnosti Multimedijalnog centra: škole šaha i natjecanja Najbolji čitači. Na rokovskom je šahovskom turniru prvo mjesto osvojio Emil Rajter. U kategoriji učenika koji su završili 1. i 2. razred osnovne škole najbolja je bila Karla Laginja, od učenika koji su završili 3. i 4. razred, prvo mjesto je osvojila Marija Magdalena Raspor, a od onih koji su završili 5. i 6. razred Sara Jeterić.

SUBOTA I NEDJELJA ZA NATJECANJA SPORTSKO-REKREATIVNOG DUHA

Subotnje je jutro započelo atraktivnim boćarskim turnirom, a potpuno se razbudilo natjecanjem vatrogasne mladeži u kojemu su sudjelovale 34 ekipe iz 21 dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Druge godine zaredom održan je i turnir u pikadu u kategoriji 505 double out koje je okupilo tridesetak natjecatelja.

Na igralištu ispred Vatrogasnog doma je održan malonogometni turnir s 12 ekipa.

U organizaciji BBK-a Kvarner Viškovo je održana tradicionalna 13. brdsko-biciklistička utrka koja se boduje za kup Hrvatske,

prema riječima organizatora "Na jednoj od najljepših i najatraktivnijih staza ne samo u Hrvatskoj, već i šire. Ponajbolji europski biciklisti publiku oduševljavaju vratolomnim spustevima po suhim riječnim koritima i brdima u neposrednoj okolini Klane. Prilika je to i svim biciklistima koji imaju sportskog duha da se okušaju na pravoj MTB stazi u pravoj konkurenciji."

NA GRANICI BEZ GRANICE

U okviru Rokove 2010. je održana i manifestacija pod nazivom Na granici bez granice u kojoj osim Općine Klana sudjeluju općine Matulji i Ilirska Bistrica. Osim što su se predstavnici ovih triju općina uključili u sportska rokovska natjecanja, održan je i okrugli stol na temu zaštite okoliša, prilikom čega su načelnici Matija Laginja (Klana), Mario Ćiković (Matulji) i Anton Šenkinc (Ilirska Bistrica) sa svojim suradnicima raspravljali o navedenoj temi te kulturni program u kojemu su nastupili domaći Mješoviti pjevački zbor Matko Laginja, Folklorna skupina Gradina iz Ilirske Bistrice te Ženski zbor Kulturno-umjetničkog društva Učka iz Matulja.

Ivana Marinčić

Detalj sa Svečane sjednice Općinskog vijeća Općine Klana

Nagrade Općine Klana

Boris Križan

Dobio je nagradu posthumno.

Boris Križan rođen je 28.05.1945. u Opatiji. Čitav svoj život posvetio je planinarenju i radu s djecom. Jedan je od osnivača planinarskog društva PD Pliš Klana. Utemeljio je pohod na Pliš, koji se svake godine, već petnaestu godinu zaredom održava drugu nedjelju u siječnju. Bio je višegodišnji predsjednik i tajnik planinarskog društva. Uvijek okružen mladima i ljubiteljima planina, organizirao je i vodio mnoge pohode u planine Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Srbije i Slovenije.

Godine 1970. bio je član ekspedicije "Ararat". Penjao se i na Mont Blanc, vrhove u Dolomitima, Großglockner, i to u godinama kada je planinarska oprema u današnjem smislu bila prava "naučna fantastika".

Zrelije godine usmjerile su ga više na rad s djecom i planinarskim pomlatkom, poučavao je djecu topografiji te uspješno sudjelovao na raznim orijentacionim takmičenjima. Za svoj je dugogodišnji rad dobio niz zahvalnica i priznanja, plakete Planinarskog saveza Rijeke, te Srebrni i Zlatni znak Hrvatskog planinarskog saveza. Posljednjih je godina malo planinario, ali je rado sudjelovao u vođenju planinarske dokumentacije, pripremi raznih izleta i zajedničkim druženjima.

Sebastijan Mrvčić

Rođen 6. siječnja 1985. godine u Rijeci. Osnovnu školu završio je u Klani, a Elektroindustrijsku i obrtničku srednju školu u Rijeci, smjer: elektroničar u industriji. Nakon završene srednje škole upi-

suje Pomorski fakultet u Rijeci gdje je i diplomirao 2009. godine, smjer: brodska elektronika i komunikacije.

Boćanjem se počinje baviti 1996. godine u Boćarskom klubu "Rikard Benčić" u Rijeci, a od 2010. godine član je Boćarskog kluba "Zrinjevac" iz Zagreba. Do sada je osvojio sljedeće naslove:

- kategorija kadeti do 14 godina – 5 je puta osvojio naslov Prvaka Hrvatske u različitim disciplinama
- kategorija juniori do 18 godina – 9 je puta osvojio naslov Prvaka Hrvatske u različitim disciplinama
- u Italiji je 2002. godine osvojio 2. mjesto na Svjetskom prvenstvu u boćanju, disciplina bližanje i izbijanje u krug
- kategorija do 23. godine – osvojio je 2. mjesto na Svjetskom prvenstvu u boćanju, u Zagrebu, 2002. godine u disciplini štafetno izbijanje
- kategorija seniori – 3 puta je osvojio naslov Prvaka Hrvatske u disciplinama: momčadski, precizno izbijanje i pojedinačno-klasično
- na Europskom prvenstvu u boćanju u Italiji, 2008. godine, osvojio je 3. mjesto, disciplina štafetno izbijanje
- na Svjetskom prvenstvu u boćanju u Francuskoj, 2009. godine, osvojio je 2. mjesto, disciplina štafetno izbijanje.
- na Europskom prvenstvu u boćanju u Crnoj Gori je 2010. osvojio 2. mjesto u disciplini štafetnog izbijanja.

Anton Šebelja - Zvanec

Rođen 3. siječnja 1947. godine u Studeni. Najmlađi je od šestoro djece Marije i Josipa Šebelje. Osnovnu školu završio je u Studeni i

Klani, a u Rijeci je pohađao srednju Školu učenika u privredi. Svoj radni vijek započeo je u drvnj industriji Klana u Klani gdje je radio 7 godina, a narednih 16 godina u riječkom Konstruktoru. Posljednjih 12 godina, odnosno do mirovine, radio je u poduzeću Luka u Rijeci.

Već dugi niz godina, punih 15, surađuje s Općinom Klana u vidu vanjskog suradnika za grobljanska i ostala komunalna pitanja. Oduvijek je vrlo aktivan u društvenom životu Studene pa je tako dugi niz godina blagajnik kada je u pitanju solidarnost, primjerice kad neka nesreća zadesi mještane, inicira sakupljanje dobrotvornih priloga, vodi evidenciju te i sam prikuplja posmrtnu pripomoć, pomaže obiteljima koje zadesi smrtni slučaj. Zajedno sa suprugom svoj je umirovljenički život upotpunio bavljenjem stočarstvom i poljoprivredom.

Dušan Korić

Rođen je 15. travnja 1958. godine u Voloskom. Do 1981. godine živio je u Poljanama iznad Opatije. Osnovnu je školu završio u Opatiji, a srednju školu za zanimanje vozača u Rijeci. Radio je kao vozač u poduzeću Trgovačko Poduzeće Opatija, sve do 2004. godine. Danas radi u Konzumu d.d. kao vozač teretnog kamiona. 1981. godine se oženio i preselio u Škalnicu, gdje i danas živi.

Dugogodišnji je član DVD-a Škalnica, a 1992. godine izabran je za predsjednika društva i tu je dužnost obnašao do 1996. godine, nakon čega je postao član Upravnog odbora. 2004. godine je ponovo izabran za predsjednika, a 2008. godine treći put postaje predsjednikom i tu će dužnost obnašati do 2012. godine.

Odlikovao je brončanom plamenicom i brončanom medaljom od strane DVD-a Škalnica, a sa srebrnom plamenicom, srebrnom medaljom, zlatnom plamenicom i zlatnom medaljom od Hrvatske vatrogasne zajednice.

Član je Udruge mještana Škalnice "Škaljani" od samog osnutka, kao i boćarskog kluba "Škaljani".

U razdoblju od 2005. do 2009. godine bio je vijećnik Općinskog vijeća Općine Klana.

Boćarski klub "Sv. Rok" Klana

Boćarski klub "Sv. Rok" Klana utemeljen je 7. travnja 2007. godine spajanjem dotadašnjeg Boćarskog kluba "Klana" i Pučkog boćarskog kluba "Sv. Rok" Klana. Inače, boćanje u općini Klana datira iz davnih vremena između dva svjetska rata prošlog stoljeća, kada se boćalo po prašnjavim ulicama Klane, onako "za svoju dušu", a prvi boćarski klub zaživio je pedesetih godina i natjecao se u gradskoj općinskoj ligi Rijeke. Godine 1974. ponovo je aktiviran Boćarski klub "Klana", koji se, nakon desetak godina djelovanja, ugasio. Godine 1993. BK "Klana" se još jednom pridružio natjecateljskoj karavani, a 7. ožujka 1996. godine osnovan je i drugi klanjski klub – Pučki boćarski klub "Sv. Rok" Klana.

Spajanjem dvaju klubova, kao logičnom posljedicom nastojanja da se objedini kvaliteta boćanja u općini Klana te izgradnjom četverostaznog boćališta "Poli vratac", kod Vatrogasnog doma DVD-a

Klana, stvoreni su bolji uvjeti rada. U posljednje tri natjecateljske sezone, sačinjen je natjecateljski dvokorak, odnosno dvostruki ligaški trijumf i plasmani, najprije iz Općinske u I. Županijsku ligu, a potom i u III. Hrvatsku boćarsku ligu.

Nagrada općine Klana za životno djelo Vitomir Valenčić

Rođen 16. siječnja 1949. godine u Rijeci, sa stalnim prebivalištem na Liscu. Osnovnu školu završio je u Klani, 1964. godine.

Te iste godine upisuje srednju Drvno-tehnološku školu u Zagrebu koju završava 1968. godine, a 1978. godine diplomirao je na Višoj školi za organizaciju rada, Sveučilišta u Zagrebu.

1968. godine zaposlio se u Drvnj industriji Klana u Klani gdje je obavljao sljedeće poslove:

poslovođa u finalnoj proizvodnji, normirac, tehnolog, šef tehnološke pripreme te konačno tehnički rukovodilac.

1977. odlazi u "Brodoopremu" u kojoj je proveo punih 18 godina svog radnog vijeka na mjestu tehničkog direktora, a od 1990. do 1995. godine u svojstvu direktora poduzeća.

1995. godine osnovao je i registrirao svoje vlastito obiteljsko poduzeće "Univerzal d.o.o.", koje i danas uspješno djeluje.

2009. godine odlazi u prijevremenu mirovinu.

Dva je mandata proveo u radu bivše mjesne zajednice te tri mandata u Poglavarstvu Općine Klana, sudjelujući u kreiranju i realizaciji mnogih projekata, poglavito infrastrukturnog karaktera. Tako je realizirana voda na Liscu, izgradnja vodospreme, dječje igralište, društveni dom, autobusna čekaonica, suhozid na ulazu u selo, kameni zid ispod crkvice, parkovi u Potoku, proširenje ceste uz igralište i mnogi drugi zahvati.

1979. godine, za potrebe Lovачkog društva, kreće, zajedno sa drugim lovcima, u izgradnju Lovачke kućice "Prve njive". Lovачka kuća je otvorena 1983. godine, a u proteklih 27 godina u njoj su se dogodila mnoga zbivanja i druženja, kako sportaša i planinara, tako i kulturnih udruženja, a slavili su se i rođendani, svadbe, krštenja te mnoge druge manifestacije.

1990. godine reaktivirano je, nakon dužeg perioda, lovačko društvo, gdje je kao predsjednik društva odradio jedan mandat, radeći na poboljšanju međuljudskih odnosa u društvu i podizanja lovačke etike.

Ivona Brentar

Gljivijada 2010.

Jedan od izložbenih primjeraka

Ove je godine kraj rujna u kišnom ruhu obilježila tradicionalna manifestacija kojoj su glavni moto gljive – plodovi kojima obiluje naš kraj. Događaji su započeli u petak, 24. rujna u Multimedijalnom centru gdje je održano zanimljivo predavanje *Gljive sjevernojadranskih otoka* u pripremi Ervina Raguzina. Boje, mirisi i oblici otočnih gljiva, a sve u usporedbi s gljivama koje rastu u našem kraju, predloženi su zainteresiranima na vrlo stručan i živopisan način.

Nastavak manifestacije uslijedio je bogatim programom u subotu. U popodnevnom je satima otvorena izložba jesenskih gljiva uz nastup Mješovitog pjevačkog zbora Matko Laginja. Na izložbi, koja je kao i svake godine bila izuzetno dobro posjećena, je bilo izloženo 139 vrsta gljiva, od čega 71 jestiva, 50 nejestivih i 18 otrovnih. Od jestivih su gljiva dvije bile i zaštićene (blagva i maglen), a to znači da se ne smiju brati (osim nekoliko primjeraka za izložbu). Od otrovnica je bilo i smrtno otrovnih, kao zelena pupavka, panterova muhara i crvenjača te gljiva za koje se ne može sigurno reći da su smrtno otrovne, ali ih se u svakom slučaju treba kloniti.

Za dobar se okus pobrinulo ugostiteljsko osoblje iz caffè bara Škulja koje je pripremlilo raznovrsna jela od gljiva za degustaciju. Obilježavanje Gljivijade nastavljeno je kulturnim programom u kojemu su se izmjenjivali scenski isječci smešice "Frane z onega sveta" u izvedbi Kastafskoga pučkoga teatra Istarska vila i pjesme Mješovitog Pjevačkog zbora Matko Laginja.

Udruga gljivara Ožujka iz Rijeke već devetu godinu uspješno surađuje s Općinom Klana i rado se uključuje u ovu manifestaciju koja promovira domaći kraj.

OŽUJKA PROSLAVILA 25. GODIŠNJICU

Udruga Gljivara Ožujka je ove godine proslavila 25 godina djelovanja. Proslava 25. rođendana je održana ove jeseni na Platku, a tom je prigodom izdan i prigodni Gljivarski glasnik kao podsjetnik na dosadašnja izdanja lista, a time i dugogodišnjeg rada Ožujke. Ova je udruga pokrenuta zahvaljujući entuzijazmu pojedinaca okupljenih oko Radoša Đorića koji su osjetili potrebu da u Rijeci pokrenu gljivarstvo, započnu s edukacijom te unaprijede opće poznavanje gljiva i podignu razinu ekološke svijesti kao i kulturu prehrane. Od samoga su se početka organizirala godišnja predavanja i postavljale izložbe. S godinama je rad udruge dobio i nove dimenzije te se tako od početka 90-ih izdaje i godišnji glasnik. Aktivnosti su se podijelile na proljetni i jesenski program, s barem dva predavanja za članstvo i građanstvo u reprezentativnim dvoranama.

Sadašnji, već dugogodišnji predsjednik Ožujke, Predrag Grubišić, je rodnom iz Klane, te je emocionalno vezan uz ovaj kraj i već se devetu godinu zaredom radi kraju rujna kada se u Klani tradicionalno održava Gljivijada koja je postala sastavni dio redovnog godišnjeg plana i programa Ožujke.

Izložba gljiva u predvorju kino sale u Klani

Lana Karlović, amaterska glumica

Kastafski pučki teatar je u Klani gostovao sa svim svojim izvedbama, no ove godine je po prvi put na pozornicu u Klani stala njihova članica, naša sumještanka Lana Karlović. Lana je u rad Istarske vile uključena od ljeta 2008. godine. Na samom početku je bila zadužena za tehnički dio, odnosno zvučne efekte u predstavi "Dobro nan prišli, prišli". Prvi je put na pozornicu stala u istoj predstavi kao zamjena za glavnu žensku ulogu na gostovanju u Baškoj. Nadalje je uslijedila uloga u izvedenoj navedenoj predstavi u Klani ove godine, a trenutno se priprema za novu sporednu ulogu u predstavi "Frane Merikan".

Lana, koja do ranih dvadesetih godina nije imala glumačkih ambicija, je zadovoljna dramskom aktivnošću kojoj se u posljednje vrijeme sve više posvećuje. Pljesak publike, druženje i vladajuća pozitivna atmosfera među suradnicima koji pripremaju komedije, glavni su motivi da nastavi suradnju s kastavskom Istarskom vilom.

Ivana Marinčić

Posljednji samaraši u Brezi

Prvi samaraši na području "klanjske šume".

Netom po završetku Drugog svjetskog rata, počelo se intenzivno iskorištavati šumsko bogatstvo nove države pa tako i klanjsku šumu i to za potrebe obnove ratnih ruševina, industrije, ali i za ogrijev i izvoz. U ono vrijeme nije postojala mehanizacija, već se sve radilo na tradicionalni način. Tako se drvo na pristupne šumske puteve izvlačilo volovskom i konjskom zapregom. Obzirom da se tada iskorištavalo sve što je posječeno (tehničko i ogrijevno drvo), bilo je i nepristupačnih predjela na kojima to nije bilo moguće izvesti.

Za iznošenje ogrijevnog (metrenog) drva iz takvih revira, u pomoć su priskočili "samaraši", odnosno "samarica", kako se oni nazivaju u žargonu. U ove su krajeve prvi samaraši došli davne 1948. godine i to iz raznih predjela Bosne i Hercegovine (Tuzla, Teslić, Bugojno, Doboju), mahom "trubuhom za kruhom", s konjima koji su na samarskoj opremi iznosili drva na stovarišta. Među prvima su bili braća Ante i Frane Kafadar te Vinko Križanac. Njihov broj konja varirao je od deset do petnaest, a oni su klanjsko područje napustili 1970. godine.

30 konja jednog vlasnika

Odlaskom Kafadara i Križanca na drugu destinaciju, nastao je svojevrsni "vakum" u tom poslu. 1972. godine je u Klanu sa sedam konja došao raditi Nikola Filipović, i to na nagovor tadašnjeg upravitelja Šumarije Klana, ing. Dominika Raguša. Na ovo je područje Nikola došao iz Prezida. Kako se posao povećavao, rastao je i broj konja pa je tako Filipović u jednome trenutku dosegao brojku od čak trideset vlastitih konja. S ovim se poslom prestao baviti 1987. godine, kada je otišao u mirovinu. No, poslom se nije obogatio, već je uz puno vlastitog truda uspio sagraditi obiteljsku kuću u Klanu, gdje i danas živi sa svojom obitelji.

Posljednji samaraši stacionirani u Brezi

Moderna je tehnika zahvatila i šumarstvo pa je tako i samarica postala skoro nepotrebna u toj djelatnosti. Već petnaestak godina unazad Šumarija "Klana" ne proizvodi metreno ogrijevno drvo te se potre-

Grgićev "Bijelac" s teretom

ba za samarašima svodi većinom na angažman u privatnim šumama.

U današnje se vrijeme u Brezi ovom djelatnošću bavi obitelj Martinović iz Bugojna. Oni su od 1995. godine stacionirani u napuštenoj bivšoj talijanskoj pograničnoj zgradi u Brezi, a rade sa svojih osam konja. Otac Stjepan i sinovi Dragan i Zdravko stanuju u iznajmljenom stanu na području Viškova i svakodnevno putuju do "štale" u Brezi. Valja spomenuti i samaraša, kojega svi znaju pod imenom Vito, i koji s dva konja uglavnom radi u privatnim šumama na području Lužine. Desetak godina u Brezi prebiva i Vitomir Grgić.

Modernizacija poslovanja

Martinovići uglavnom rade za potrebe Šumarije Rijeka i to na području Lužine, Grobnika i Hreljina. Nešto manje rade u privatnim šumama. Poslovi samarašenja ne mogu se modernizirati, no oni svakodnevni izlazak konja na teren obavljaju kamionom u kojega mogu utovariti svih osam konja s potrebnom opremom. Noviji su kamion kupili prije dvije godine, jer im je on prireka potreba za obavljanje svakodnevnog posla. Na pitanje kako im ide, odgovaraju: - Pa preživljava se!

Anton Starčić

Dragan Martinović sa svojim konjima i kamionom

UDRUGA MJEŠTANA ŠKALNICE "ŠKALJANI"

Kao i svake godine, već osmu godinu zaredom Udruga "Škaljani" aktivno sudjeluje u kulturnom, zabavnom i sportskom životu mjesta Škalnice, kao i cjelokupne općine.

U razdoblju od 30.7 do 2.8.2010. organiziran je tradicionalni Međunarodni memorijalni malonogometni turnir "Valter Simčić – Amer". Ova manifestacija odvijala se na području oko vatrogasnog doma, a popratio ju je i bogat program.

Manifestacija je počela polaganjem vijenca na grob prerano preminulog Valtera u Jelšanama.

Na turniru je sudjelovalo 12 nogometnih ekipa, a pobjedu je odnijela malonogometna ekipa "Muné". Drugo su mjesto osvojili nogometaši Klane, dok su treći bili nogometaši iz Brca.

Uz nogomet, organiziran je i boćarski turnir na kojem je sudjelovalo 8 ekipa i na kojem su pobjedu odnijeli boćari iz Rubeša, drugoplasirana momčad bila je iz Šapjana, a treći boćari iz Breze. Uz sportske aktivnosti, u subotu je organiziran ples uz glazbenu skupinu Marinero band.

BOĆARI IZ ŠKALNICE

U sklopu Udruge aktivno djeluje i Boćarski klub Škalnica koji je vrlo dobro započeo međupćinsku ligu 2010./2011.

Svi članovi svojim dobrovoljnim radom

intenzivno sudjeluju u radu uređenja boćališta, a završetak tih radova planira se u proljeće iduće godine.

Boćarka ekipa svoju će natjecateljsku stan-

ku iskoristiti vrlo aktivno, jer će sudjelovati u zimskoj ligi koja će se održavati na Podvežici.

IZLET ČLANOVA UDRUGE

Polaganje vijenca na spomen obilježju u mjestu Škabrnja

Dana 24.10.2010. većina članova Udruge i mještana je otišla na jednodnevni izlet u Dalmaciju. Polazak je bio u 5 sati ujutro, a prva destinacija izleta bio je samostan Visovac koji se nalazi na rijeci Krki pored Skradina. Prilikom dolaska, u dogovoru je s fratrima bio organiziran prijevoz brodicom do tog veličanstvenog otočića na sredini rijeke Krke. U 11 sati služena je sveta misa, a nakon toga krenulo se u razgledavanje samostana i bogatog muzeja, jedinstvenog u Hrvatskoj. U 13 sati bio je zakazan ručak u Skradinu. Nakon ručka, upriličen je posjet parku prirode Vransko jezero, točnije vidikovcu Kamenjak. Na toj su lokaciji mještani Polače sagradili crkvicu i to na mjestu velike jame duboke 57 m, gdje su u 2. svjetskom ratu partizani mučili, ubili i bacili dvadesetak mještana. Samo područje je još osobito po tome što ima svoj botanički vrt, a s obzirom da se nalazi na uzvisini, s njega

se pruža prekrasan pogled, koji se proteže cijelim nacionalnim parkom Vransko jezero, a ujedno seže i do otoka Murtera i Kornata.

U poslijepodnevnom je satima upriličeno polaganje vijenca na spomen obilježju u mjestu Škabrnja. Na tom je području za vrijeme Domovinskog rata zarobljeno i mučenički ubijeno 27 žitelja, branitelja pa čak i djece.

Članovi Udruge položili su vijence, zapalili svijeće i razgledali novosagrađenu, najveću crkvu u tom djelu Dalmacije.

Nakon toga krenulo se put Zadra, gdje se u večernjim satima moglo uživati u svijetlećem spektaklu zvanom "Pozdrav suncu", mogli su se čuti zvuci jedinstvenih morskih orgulja i razgledati grad. Povratak je bio u kasnim večernjim satima, nabijen emocijama i prekrasnim prizorima proživljenih toga dana.

Detalj s izleta Udruge "Škaljani"

Renoviranje crkve Sv. Jurja u Liscu

Jedino mjesto na kojem se u molitvi mogu okupiti svi mladi i stari Liščani je crkva Sv. Jurja, kojoj je napokon došao red za obnovu.

S obzirom da je 2004. na crkvi obnovljen samo krov, skromnim se je priložima mještana Lisca uredilo zidove unutrašnjosti crkve kojima je adaptacija bila prijeko potrebna zbog vlage. Na zidove su postavljene knauf ploče te je sam novi izgled zidova pridonio tome da do izražaja dođe Križni put kupljen 2004. godine. Prijeko je potrebna i nabava novih klupa, budući ni najstariji

mještani ne pamte njihovu starost.

Ove je godine poslana i molba Primorsko-goranskoj županiji da svojim donacijama pridonese obnovi vanjskih zidova postavljanjem fasade.

Ovim se putem najiskrenije zahvaljujemo Općini Klana i klesariji Štokom što su svojim donacijama pridonijeli ljepšem izgledu crkve.

Hvala i aktivnim mještanima Lisca, osobito Milošu Poklaru, koji su svojim radom pripomogli da nam naša crkva zablista u punome sjaju.

Anita Marinac

Oltar u crkvi Sv. Jurja na Liscu

Ljetno Maškarano druženje u Studeni

Već dugo vremena Studena je centar zbivanja maškaranih događanja naše općine. Što sve ljude dobre volje može sjediniti, nego Maškarano druženje, a tako je već posljednjih deset godina. Začetnik ove ideje je gospodin Žarko Todeskini, koji je u ono vrijeme obnašao dužnost predsjednika udruge te je na temelju njegove ideje Druženje zaživjelo i ostalo vrhunac maškaranih događanja našega kraja.

Razne grupe iz Primorja, Istre, čak i sjeverne Hrvatske pa sve do susjedne nam Slovenije, dolaze u Studenu u naš Dom kulture, našu "salu", te uz odličnu glazbu i program zabave, koju organiziraju entuzijasti naše udruge, dočekuju studensku zoru. Kako udruga "Maškare Studena", da bi ostala u maškaranom trendu, organizira druženje i ljeti i zimi, taj

ljetni dio svakako uključuje i aktivnosti van Doma, te je u idejnoj razradi i prva reduta u našoj općini. Da bi se održao taj događaj, naša udruga usko surađuje i s ostalim udrugama općine, poput DVD-a Klana, Bočara iz Studene, te lovačke udruge "Zec", sekcije iz Studene, poglavito zbog toga što su neki od članova ujedno i članovi navedenih udruuga.

Vjerujemo kako će i dalje ova druženja biti događaj "broj jedan" koji će uveseljavati naše sumještane i drage nam prijatelje iz ostalih mjesta u regiji. Kako Studenjci njeguju svoju tradiciju i promoviraju radost i veselje, imaju i uzrečicu: "Maškare va Studeni su od vavik i za vavik!".

Dalibor Perinčić

SERVISNE INFORMACIJE

NAZIV	TELEFON	UREDOVNO VRIJEME
Općina Klana	808-205	pon., sri., čet. 07.00 - 15.00, uto. 07.00 - 16.00, pet. 07.00 - 14.00
Načelnik Općine Klana prima stranke uz prethodnu najavu		utorkom od 08.00 do 16.00
Multimedijalni centar	808-301	pon. - pet. 14.00 - 21.00, sub. 14.00 - 18.00 Ljetno radno vrijeme: pon.-pet. 13.00 - 21.00
Ordinacija opće medicine dr. Biserka Svetić-Rubeša	808-203	pon., sri., pet. 07.30 - 13.30, uto., čet. 13.30 - 19.30
Stomatološka ordinacija dr. Zoran Troskot	808-111	pon., sri., pet. 07.00 - 14.30, uto., čet. 13.00 - 20.30
Ljekarna Jadran Klana	808-168	pon., sri., pet. 08.00 - 14.30, uto., čet. 13.00 - 19.30, 2. sub u mj. 08.00 - 12.00
Šumarija Klana	808-012	pon.-pet. 08.00 - 12.00
Šumarska savjetodavna služba, revirnik Nikola Janeš	099/311-77-21	
Poštanski ured Klana	808-231	pon.-pet. 08.00 - 15.00
Osnovna škola Klana	808-211	
Dječji vrtić Klana	808-747	
Župni ured Klana	808-342	
Pogrebne usluge prijevoza pokojnika "Tiha noć"	098/257-900	
Dimnjačarska služba	091/886-22-10	
DVD "Klana"	808-004	
DVD "Škalnica"	808-190	
Autotrolej - info telefon	060/ 151-151	

Naputak za odlaganje krupnog otpada

Obavještavaju se mještani da se baja za odlaganje krupnog otpada od listopada 2009. nalazi na prostoru ispred bivše vojarne u Klani i namijenjena je ISKLJUČIVO za odlaganje KRUPNOG OTPADA za stanovnike s područja općine Klana.

Obavijest Odbora Groblja

Molimo mještane općine Klana da se u slučaju smrti u obitelji jave u Općinu Klana, radi grobljanskog očevidnika i evidencije stanovništva.

Čišćenje polja

na području općine Klana

Već dugi niz godina svjesni smo činjenice da opći izgled naših mjesta, poglavito Klane i Studene, određuje sam izgled polja. Kao što znamo, dolaskom nekakvih drugačijih vremena i spremanjem motika i drugog poljoprivrednog alata u naše konobe, polja su iz godine u godinu sve zapuštenija i sve manje svrsishodna.

Da bi problem bio još veći, na tom se području naselila jedna vrlo agresivna biljka koja ozbiljno šteti ljudskom organizmu, a posebice alergenom sustavu. Kao što pretpostavljate, riječ je o ambroziji.

Na jednoj od sjednica Odbora za poljoprivredu, donesena je odluka za pokretanjem čišćenja polja na području Klane, Studene i Lisca.

Znamo da su ta područja u stopostotnom privatnom vlasništvu i da je nemoguće zadirati u tuđi posjet bez pristanka vlasnika. S

obzirom da su čestice male i ima ih veliki broj, vrlo nam je teško obavijestiti vlasnike pojedinačno, zato ovim putem molimo sve mještane koji su vlasnici na tim lokacijama, a ne slažu se s činjenicom da taj prostor bude kultiviran, neka nam se jave u Općinu Klana ili Dorijanu Valenčiću osobno, kako bi se taj dio zemljišta izostavio prilikom čišćenja. Troškove čišćenja će snositi Centar za brdsko planinsku poljoprivredu i Općina Klana.

Područje čišćenja odnosilo bi se na Klanjsko polje, sve oranice koje nisu pokošene i kultivirane na području koje je ograđeno električnim pastinom te bi se stoga očistilo i Studenjsko i Lišaško polje, a projekt čišćenja proveo bi se tijekom zimskog ili proljetnog perioda u idućoj godini.

Za sve dodatne informacije obratite se voditelju resora poljoprivrede, Dorijanu Valenčiću, na br. mob.: 091/5755929.

Dorijan Valenčić

Slijedi čišćenje klanjskog polja

Vrhunski klanjski med

Robert Simčić, nagrađeni klanjski pčelar

Bavljenje pčelarstvom zahtijeva mnogo truda i odricanja

I u ovom broju Glasnika nastavljamo s predstavljanjem poljoprivrednika našega kraja. Upoznat ćemo Vas s pčelarstvom, kojime se u Klani ozbiljnije bavi svega nekoliko pčelara, a od kojih je jedan i naš sugovornik, Robert Simčić. Iako naš kraj ima pčelara koji se ovom djelatnošću bave dugi niz godina, Robert je ove godine osvojio nagradu za svoj med, stoga nam se učinilo prigodnim progovoriti o ovoj djelatnosti i to baš s njime.

Na početku razgovora doznajemo da Klana nije osobito pogodno područje za pčelarstvo, s obzirom da je to područje prilično vlažno i izloženo vjetrovima što negativno utječe na kvalitetu pčelinjih paša i razvoj pčelinjih zajednica. Unatoč tome, i na ovom području je moguće ozbiljnije se baviti pčelarstvom i ostvariti određeni rezultat, koji u velikoj mjeri ovisi i o angažmanu pčelara. Pčelarstvo je djelatnost u kojoj pčelar nije nužno vezan za vlastito zemljište, a u njemu razlikujemo seleće, u kojem pčelar seli košnice u blizinu paše ovisno o godišnjem dobu, i stacionarno pčelarstvo, kod kojeg pčelar smješta košnice uglavnom na jednoj lokaciji. U Klani se manji dio pčelara bavi selećim pčelarstvom, budući da je ono i vremenski i financijski zahtjevnije te iziskuje mnogo veći angažman pčelara. Do pred nekoliko godina na klanjskom su području postojale sigurne paše prije svega lipa, međutim, u posljednjih nekoliko godina, zbog nestabilnih vremenskih prilika niti one nisu sigurne, naime, ili izostane medenje zbog suše ili vjetar i kiša unište cvat.

Sve to upućuje na veliku zahtjevnost ove djelatnosti uz priličan rizik i nestabilne rezultate. U periodu intenzivnog pčelarenja, u razdoblju

proljeća i ranog ljeta, pčelar uz sakupljanje meda mora voditi brigu o uravnoteženom razvoju pčelinje zajednice, kontroli nastanka bolesti kod pčela i invadiranošću od strane pčelinjih nametnika, a ukoliko se ne proizvodi isključivo med, već i neki drugi proizvodi, kao što su cvjetni prah, matična mliječ ili propolis, posla je kudikamo više. Robert nam otkriva kako je financijski najzahtjevniji sam početak bavljenja djelatnošću. Pčelar mora biti dobro pripremljen i treba posjedovati određenu opremu. Opreme je zaista mnogo i što je proizvodnja šira i profesionalnija, oprema je sofisticiranija i skuplja. U ovu se djelatnost ozbiljnije teško može krenuti bez minimalnog uloga od 20.000,00 kn već na samom početku. Statistika nam govori da je prosječni sezonski prinos po košnici kod stacionarnog pčelarenja oko 15-16 kg, međutim uz izvanredne pašne uvjete, neki su pčelari našeg kraja zabilježili i prinose veće od 50 kg po košnici. Prinos ovisi o raspoloživosti medonosnog bilja, klimatskim uvjetima, međutim, i o angažmanu pčelara.

Kakvi su bili Robertovi počeci rada s pčelama i odakle ideja o bavljenju pčelarstvom? "U osnovnoj smo školi imali organiziran tečaj - radionicu pčelarstva. Praktični dio radionice održan je kod našeg sumještana pčelara, gospodina Ivana Šnajdara, koji je držao predavanje. Meni je iz tog vremena u lijepom sjećanju ostao miris pčelinjaka. Kasnije, u studentskim danima, kada sam tražio nekakav dodatan izvor zarade, jednoga sam dana ugledao pčelu na maslačku i prisjetio se osnovnoškolskih dana. Gospodin Šnajdar poklonio mi je prve pčele, mnogo literature i svog dragocjenog vremena za mentorstvo.

To je bilo prije jedanaest godina. Sada ne bih mogao bez pčela." - kaže nam naš sugovornik. Kroz godine je razvijao svoj pčelinjak te pčelario s različitim vrstama košnica, no svoj hobi nije nikada napuštao i posvećivao mu se s mnogo ljubavi.

Ove je godine njegov trud i nagrađen već spomenutom nagradom. Naime, u listopadu je u organizaciji Udruženja pčelarskih udruga primorsko-goranske županije održano ocjenjivanje meda pod nazivom "Zlatno ulište 2010." na kojem je Robert osvojio zlatnu diplomu za svoj lipov med. Riječ je o vrsti ocjenjivanja meda na koje se svaki pčelar može prijaviti. Pčelari osim precizne analize meda (udio vode, peludna analiza, elektrovodljivost i sl.) dobiju i nalaz kakvoće meda te potvrdu je li on sukladan Pravilniku o kakvoći meda. Na pitanje o dojmovima, Robert skromno odgovara: "Prije sam nosio svoj med na analizu u Veterinarski zavod kako bih pratio kakvoću meda, no ovo je prvi put da sam se prijavio na jedno ovakvo organizirano ocjenjivanje. Nisam imao nikakva očekivanja, zapravo, tek sam naknadno saznao da sam osvojio zlatnu diplomu za svoj med. Drago mi je što je moj med dobro ocijenjen, ali siguran sam da bi to bio i svaki drugi s ovoga područja s obzirom da svi naši pčelari pčelare na vrlo sličan način i u vrlo sličnim uvjetima, poštujući dobru pčelarsku praksu vezanu uz vrcanje i samo skladištenje meda. A to onda rezultira kvalitetnim medom."

Vjerujemo da je naš klanjski med uistinu vrhunski i kao sumještani ponosni smo na ovo priznanje. Robertu čestitamo i želimo još mnogo uspješnih godina rada s pčelama!

Ana Babić

NOVOSTI IZ ŠKOLE

Piše: ravnateljica Ana Sušnik – Mudrić

Dječji tjedan u OŠ "Klana"

U sklopu ovogodišnjeg **Dječjeg tjedna**, u organizaciji **OŠ "Klana"** i **Brdsko-biciklističkog kluba "Kvarner"**, dana 13. listopada održana je **Eko-biciklijada**. Na njoj je sudjelovalo dvadeset troje učenika, a pratili su ih učitelj tjelesnog odgoja Edo Antić i Ildo Gržić iz biciklističkog kluba. Polazak je bio u 10 sati ispred škole, a povratak je uslijedio oko 13 sati. Za to su vrijeme sudionici prošli zelenu biciklističku rutu klanjskoga kraja.

Sljedeći događaj kojim je obilježen Dječji tjedan bilo je **natjecanje u brzom trčanju** na 60 metara, na kojem je sudjelovalo četrnaestoro učenika. U kategoriji natjecateljica pobijedila je Iva Simčić, a među dječacima najbrži je bio Blaženko Saratlija.

Edukativno – ekološka predstava "Avanture Vrečka i Smečka"

Dana 19. studenog upriličili smo za naše najmlađe (učenike 1. i 2. razreda) predstavu autorica Nine Horvat i Ines Škuflić-Horvat pod nazivom **"Avanture Vrečka i Smečka"**, u izvedbi članova Dramskog studija *Tirena*.

Učenici su od naših gostiju na dar dobili bojanke edukativno – ekološkog karaktera temeljene na predstavi, čiji je cilj djeci u najranijoj dobi ukazati na vrijednost ekološkog postupanja, kao i educirati ih što se događa s kartonskom ambalažom nakon njezine upotrebe te kako se ona može iskoristiti. Projekt educiranja djece o postupanju s kartonskom ambalažom podržan je od Grada Rijeke i Komunalnog društva Čistoća.

Akcija sakupljanja staroga papira

Kao i svake, i ove smo godine u OŠ "Klana" proveli **akciju sakupljanja staroga papira** koja je trajala **od 18. do 27. listopada**.

Ove su godine najviše starog papira sakupili **učenici 7. razreda**. U natjecanju su pobijedili u dvije kategorije: sakupili su najviše papira ukupno (686 kg), kao i najviše papira po učeniku (34,3 kg). Drugi najbolji u 1. kategoriji (ukupna količina papira) bili su učenici 3. razreda sa sakupljenih 478 kg, a u drugoj kategoriji (količina papira po učenika) učenici 5. razreda s 27,66 kg po učeniku.

Za sakupljeni papir **Metis**, poduzeće za sakupljanje, reciklažu i trgovinu ostataka i otpadaka, daje 50 lipa po kilogramu, a od sakupljenog novca pobjednik dobiva zasluženu nagradu, što učenicima predstavlja dodatni poticaj za sakupljanje staroga papira.

Pozivamo sve da i dalje budu ekološki osviješteni i pridonesu očuvanju naših šuma te da se priključe akciji sakupljanja staroga papira.

Anja Medvedić, 6. razred

Izložba starog novca

Mještanim Klane, gospodin **Davor Valenčić**, pasionirani numizmatičar amater, ustupio nam je dio svoje zbirke starih novčanica i kovanica. Osim što se bavi numizmatikom, gospodin Valenčić od djetinjstva sakuplja poštanske marke i ostale predmete. Učenici su pokazali velik interes za izložke: oduševljeni su bili najmlađi, koji su zajedno sa svojim učiteljicama posjetili i razgledali izložbu, jednako kao i učenici viših razreda.

Gospodin Valenčić dao je članicama naše Novinarske družine kratak intervju u kojem im je otkrio svoje motive za sakupljanje staroga novca, ali i ostalih predmeta, poput poštanskih marki i privjesaka. Svoju uistinu bogatu kolekciju starog novca nikada nije dao procijeniti; kaže kako mu njezina materijalna vrijednost nije bitna, jer ona za njega ima isključivo sentimentalnu vrijednost. Njegova kolekcija sastoji se od starih novčanica i kovanica iz čitavog svijeta.

S predstavljanja romana književnice Klare Kajbe-Šimanić

Dana 19. studenog našu je školu posjetila mlada riječka spisateljica **Klara Kajbe-Šimanić** i tom je prigodom učenicima viših razreda naše škole predstavila svoj roman prvijenac ***Poneka greška i još neke ludosti***. Klaru

je pratio njezin izdavač, gospodin Milan Zagorac, koji se obratio učenicima kako bi prisutnima ispričao priču o četrnaestogodišnjoj djevojčici koja je ove godine objavila svoj prvi roman.

Obilježen Svjetski dan jabuka

Dana 20. listopada obilježili smo **Svjetski dan jabuka**. Tom je prigodom na holu škole **Eko patrola** učenicima nudila čips od jabuka i sok od jabuka, koje su učenici s veseljem degustirali. Proizvode čips od jabuka Veli's i sok od jabuka donirao nam je proizvođač, tvrtka Viva-net iz Zagreba.

Terenska nastava

Tijekom studenog su učenici 4. razreda ostvarili dio svoje nastave izvan učionice. Posjetili su Prirodoslovni muzej, a u Gradskom kazališu lutaka su pogledali predstavu "Moje tijelo".

Učenici 2. razreda posjetili su autobusni i željeznički kolodvor te brodsku luku. U Malom salonu su razgledali izložbu lutaka pod nazivom "Gdje lutke spavaju".

Županijsko natjecanje "Ča je ča?"

Dana 6. listopada održano je već tradicionalno županijsko natjecanje iz zavičajne povijesti **Ča je ča?** na temu **Povijest i baština Kastva**. Domaćin je bio **Grad Kastav** i **OŠ "Milan Brozović"**. Na natjecanju su sudjelovali učenici VII. razreda: Ana Gržinčić, Antonia Gržinčić, Andrej Piković i Ana Štemberger. Natjecanje se sastojalo od terenskog dijela u kojem su učenici, uz pomoć tlocrta grada Kastva, morali pokazati svoju snalažljivost u prostoru i prepoznati ključne građevine od kulturnog i povijesnog značaja, i pismenog testa. Naša je ekipa prema ukupnom broju bodova zauzela 4. mjesto.

"Živim život bez nasilja"

Živim život bez nasilja naziv je kampanje koju su pokrenuli Ministarstvo unutarnjih poslova i Ujedinjeni narodi. Tijekom kampanje, učenike se je educiralo o nasilju i prevenciji nasilja u obitelji, a u cilju senzibiliziranja javnosti za problem nasilja te poticanje građana, a posebno žrtava na prijavljivanje obiteljskog nasilja.

Mjesec borbe protiv ovisnosti

Povodom mjeseca borbe protiv ovisnosti su s učenicima VII. i VIII. razreda provedene dvije radionice na temu prevencije pušenja. Učenici su putem igranja uloga istraživali svoje osjećaje i stavove prema vršnjacima, prijateljima i poznanicima koji puše. Ponovili su koje su štetne posljedice pušenja, a upoznali su i tipične krizne situacije u adolescenciji: promjena društva, odnosi s roditeljima, ljubavne veze, problemi sa školom, tjelesni izgled.

Učenici u projektu Mladi protiv gladi

Povodom **Međunarodnog dana borbe protiv siromaštva** učenici su sudjelovali u regionalnom projektu **Mladi protiv gladi – socijalna samoposluga**. Projekt je pokrenuo Franjevački svjetovni red iz Rijeke u suradnji s Vijećem učenika škole. Tijekom trajanja projekta, prikupljeno je desetak košara prehrambenih namirnica i higijenskih potrepština. Proizvodi prikupljeni u sklopu projekta namijenjeni su financijski najugroženijim obiteljima na riječkome području.

Zahvaljujemo svim učenicima, roditeljima i zaposlenicima škole na iskazanoj solidarnosti.

NOVOSTI IZ VRTIĆA

Piše: voditeljica vrtića Danijela Varda

ŠTO SE RADI U VRTIĆU?

Mali klanjski vrtićari

Vrijedne male ručice

Kao jednu od važnih zadaća u radu, u ovoj pedagoškoj godini postavili smo pojačan rad na zadovoljavanju socio-emocionalnih potreba djece.

Pažnju ćemo, između ostalog, posvećivati uspostavljanju kontakata i druženja s djecom i odraslima, dijeljenju s drugima, dogovaranju i suradnji te poštivanju zajednički donesenih pravila ponašanja.

Mnogo radimo na postepenom učenju djece, poglavito na rješavanju konfliktnih situacija, međusobnih sukoba zbog istih želja, uzimanja u obzir tuđih želja i osjećaja, slušanju, te lijepom i uljudnom ponašanju.

Vrlo nam je bitno da potaknemo shvaćanje djece da njihove želje ne mogu biti odmah ostvarene, da ne mogu svi sve u isto vrijeme, da je ponekad potrebno i odložiti zadovoljenje trenutne želje, te da su oni ti koji su odgovorni za svoje postupke.

Raznim igrama i aktivnostima, te planiranim poticajima, nastojimo da djeca razviju osjećaj vlastite vrijednosti i vrijednosti drugih, osjećaj zajedništva, sigurnosti i prihvaćenosti i to kroz mnogobrojne centre u našim skupinama.

Djeca su pokazala veliki interes u igri i istraživanju u mnogim centrima koje smo formirali u skupini prema njihovom interesu i želji. U igri predmetima i materijalima, dijete potičemo na ustrajnost i zajedništvo u radu, uvažavamo njegovu individualnu potrebu za spoznavanjem te ga potičemo na razvoj pozitivne slike o sebi.

Predškolsko je doba za svako dijete vrijeme neuromne znatiželje, entuzijazma te neograničenih i mnogobrojnih interesa, vrijeme velikih pitanja i goleme želje za znanjem i shvaćanjem.

Formiranjem centra vrtićke biblioteke pomažemo djeci da shvate svijet koji ih okružuje i da pokušamo odgovoriti na mnoga njihova pitanja. Znajući koliko je predškolski period važan za cjelokupni razvoj, trudimo se i nastojimo da se u našem vrtiću djeca osjećaju veselo i sigurno te da ono što im nudimo zadovolji njihove potrebe i da im upravo mi osiguramo kvalitetan rast i razvoj.

Voditeljica vrtića
Danijela Varda

Mješoviti lovački pjevački zbor "Matko Laginja"

320 nastupa u 31 godinu

Ove, 2010. godine, Mješoviti pjevački zbor "Matko Laginja" s ukupno 26 nastupa zaokružuje brojku od 320 nastupa tijekom svog tridesetjednogodišnjeg djelovanja. Tijekom godine zbor je nastupio u Klani, Liscu, Studeni, Brezi, Rijeci, Ronjgima, Omišlju, Ravnoj Gori, Poreču, Munama, Lovranu, Karlovcu, Grobniku, Čavlima, Mašunu, Ptuju i Juršincima (Slovenija), Zgoniku (Italija) i Dortmundu (Njemačka).

Tabelarni prikaz nastupa po državama (1969.- 2010.)

	MJESTO / LOKALITET	NASTUPA
HRVATSKA	51	245
SLOVENIJA	43	58
ITALIJA	7	11
AUSTRIJA	2	2
MAĐARSKA	1	1
ČEŠKA	1	1
NJEMAČKA	1	1
BOSNA I HERCEGOVINA	1	1
UKUPNO	107	320

Zbor trenutno broji 35 članova, a već devetu godinu djeluje pod stručnim vodstvom maestre prof. Nedeljke Srebovt, koja je u tom vremenu "odradila" gotovo polovicu od svih nastupa.

Anton Starčić

Nastup na manifestaciji "Naš kanat je lip", Poreč 2010.

DVD KLANA

Vatrogasno vjenčanje u Klani

Prve subote u mjesecu lipnju, dugogodišnji član DVD-a "Klana" Matija Raspor odlučno je stao pred oltar sa svojom odabranicom Vivien Čendak. Vjenčanje je, kao i svako drugo, teklo svojim uobičajenim tijekom, sve dok mladenci nisu prekoračili crkveni prag. Pri izlasku, umjesto standardnog pljeska uzvanika i pomahnitalog bacanja riže, dočekalo ih je mokro iznenađenje članova DVD-a "Klana".

Za vrijeme mise, u tajnosti i potpunoj tišini, stiglo je desetak vatrogasaca u pratnji auto-ljestve JVP-e Grada Rijeke. Dok su Vivien i Matija sklapali brak, oni su razvlačili "B" tlačne pruge, spajali mlaznice, pripremali baklje i namještali auto-ljestvu. Završetkom mise sve je bilo spremno, preostalo je samo usmjeriti uzvanike da se ne bi zatekli pod "kišom" i uništili svoje svečane oprave. Možete zamisliti izraz njihovih lica kad su ih na vratima dočekali vatrogasci opremljeni za intervenciju! Svi su bili na svojim mjestima kad su se Vivien i Matija pojavili na vratima. Vatrogasci su zatražili vodu i upalili baklje.

Zadatak novog bračnog para bio je proći ispod vodenih lukova, izbjeći baklje i spretno se popeti u košaru auto-ljestve. Vozač auto-ljestve sigurno ih je spustio među njihove uzvanike koji su napokon dočekali bacanje riže, ružinih latica i čestitanje.

Iznenađenje DVD-a "Klana" popraćeno je velikim pljeskom i riječima pohvale. Sve je prošlo po planu te je važno spomenuti da su sudjelovali članovi i članice koji su tek nedavno položili svoje ispise za dobrovoljnog vatrogasca. S obzirom da je ovo prvi takav pothvat DVD-a "Klana", potrebno je spomenuti da od sada svaki član DVD-a može očekivati da i njegovo vjenčanje bude popraćeno takvim mokrim spektaklom.

Antonija Iskra Corallini

"Novopečeni" mladenci u košari auto-ljestve

Aktivnosti Udruge umirovljenika

Redovitim sastancima jednom mjesečno, članovi Izvršnog odbora Udruge umirovljenika Općine Klana dogovaraju planirane aktivnosti u vremenskom razdoblju do kraja ove kalendarske godine. Tako je u prvim jesenskim danima započela rekreacija za članice Udruge umirovljenika. Multimedijalni centar organizira kreativnu radionicu za izradu ukrasnih predmeta, a odaziv je zadovoljavajući. Jednako tako, kao i prošle sezone, planiraju se predavanja liječnika specijalista za pojedine bolesti. Redovito se posjećuju bolesni članovi te obitelji preminulih članova Udruge. Na planu izleta u zemlji i inozemstvu realizirani su izleti u Veneciju te četverodnevni izlet u Crnu Goru. Ostvaren je uzvratni posjet Udruzi umirovljenika Novigrad-Buje-Umag te izleti na Plitvice i u

Međimurje. Pri kraju godine je u planu posjet Žminju i tamošnjoj Udruzi umirovljenika koja nas je pozvala na proslavu Božića i Nove godine, zajedno s Udrugom iz Novigrada, Umaga i Buja, pa se očekuje preko 150 članova iz svih triju udruga. Tijekom studenog je predsjednik Udruge, Nedjeljko Simčić nazočio u Rijeci sastanku svih udruga umirovljenika koje djeluju na području županije. Tom je prigodom predsjednik županijske udruge, Danijel Mažuran govorio o najbolnijoj temi za umirovljeničku populaciju – lošoj financijskoj situaciji, kako je prebroditi te poboljšati standard članova. Tijekom zimskih mjeseci bit će dogovorene aktivnosti za period do održavanja godišnje skupštine početkom ožujka iduće godine.

Razmjena posjeta s istarskim umirovljenicima

Udruga umirovljenika Općine Klana je stupivši u kontakt s Udrugom umirovljenika iz Buja, Umaga i Novigrada, koje zajednički djeluju, dogovorila obostranu razmjenu posjeta. Tako su članovi te istarske udruge posjetili Klanu krajem srpnja. Naši su gosti tom prigodom dočekani i ugošćeni u prostorijama naše udruge. Nakon toga su u pratnji nekolicine naših članova, uz stručno vodstvo razgledali stalni postav etnografske zbirke u Rebičinoj kiši, župnu crkvu Sv. Jeronima te kaštel Gradinu. Nakon toga je priređen objed u lovačkoj kućici "Prve njeve" u Liscu, gdje su se uz pjesmu, ples i boćanje zadržali do večernih sati. Oduševljeni gostoprimstvom u Klani, obećali su dostojan "revanš", kako sami rekoše: "To će biti teško, jer ste vi letvicu postavili visoko".

Prve subote u rujnu, članovi klanjske udruge, točnije njih pedeset je prema dogovoru posjetilo Novigrad. Nakon srdačnog dočeka na gradskoj rivi, uslijedila je trosatna vožnja turističkim brodom u Rovinj. Tom su si prigodom ljubazni domaćini dali truda te su svih počastili finim delicijama. Vožnja do Rovinja je protekla u hipu, jer razgledavajući prelijepi krajolik zapadne obale Istre, vrijeme začas proleti. Za trosatnog boravka u Rovinju, klanjski su umirovljenici razgledali gradski akvarij te prekrasnu crkvu Sv. Eufemije, najveću znamenitost Rovinja. Na povratku u Novigrad poslužen je ručak pa je uz pjesmu i glazbu vrijeme poletjelo.

Josip Laginja

Detalj s izleta u Veneciju

Klanjski umirovljenici u Novigradu

Novosti iz Planinarskog društva "Pliš"

Prošla je eto još jedna godina dana. Godina u gorama i planinama. Bilo je zimskih radosti i gaženja snijega, buđenja prirode i zelenila, odmorili smo dušu i tijelo za ljeto u Alpama, uživali u bojama i plodovima jeseni. No, najvažnije je da smo cijelu godinu proveli u ugodnom druženju na otvorenom.

Ugodno smo, kao i svake godine, povezali s korisnim; održavanjem putova i staza, uređenjem kućice Rebar, no, ove smo godine ulagali i u edukaciju članova pa su tri člana uspješno završila planinarsku školu. Naučili su osnovne vještine snalaženja u prostoru, dopunili znanje o markacijama, prvoj pomoći, meteorologiji, ekologiji i još puno korisnih i zanimljivih stvari. Do ljeta smo dobili i službenog vodiča društvenih izleta. Želja nam je i namjera educirati članove i dalje, jer svako znanje o prirodi uvijek je dobrodošlo. U sljedećoj godini očekujemo još puno izleta i druženja, a kao i uvijek do sada, sezonu otvaramo tradicionalnim zimskim usponom na Pliš, 9. siječnja 2011. No, ove će godine uspon biti obojačen još ponekim događanjima. Od 7. do 9. siječnja održat će se i Dani otvorenih vrata PD "Pliš", manifestacije koja je zaživjela još

prije dvije godine. Kroz izložbu fotografija će se predstaviti rad i izleti iz proteklog razdoblja, a kroz nekoliko zanimljivih predavanja će se približiti visoko gorje, ali i izleti po nižim visinama. Nadamo se da ćemo privući što više planinara, izletnika i znatiželjnika, a sve s ciljem iskazivanja ljubavi prema prirodi i ljepotama našega kraja.

Gordan Grgurina

Druženje na Hahliću

Odmor na Mangartu

Pogled na Učku s Peruna

Hrvatsko lovačko društvo "Zec" Klana

LOVAČKI IZLET PREPUN DOJMOVA

Lovci Hrvatskog lovačkog društva "Zec" Klana su za svoje članove i supruge 12. rujna godine na izmaku upriličili jednodnevni izlet u Fužine, Ogulin i Rastoke. Nakon dolaska i jutarnje kave u Fužinama, lovci klanjske lovačke udruge obišli su spilju "Vrelo", dubine 300 metara i svetište Majke Božje Snježne, u kojima su, u dvjema skupinama, proveli oko dva sata. Potom su se zaputili u Ogulin, do kojeg im je bio dostatan sat vožnje udobnim autobusom. Uz obilazak središta grada, posjetili su i Zavičajni muzej Grada Ogulina, crkvu, Đulin ponor i spomen sobu naše znamenite književnice Ivane Brlić Mažuranić, rođene u Ogulinu 18. travnja 1874. godine.

Kada je već prošlo podne, izletnici su produžili put u Slunj i Rastoke, o kojima je filolog i putopisac Adolf Veber Tkalčević, još davne 1860. godine, zapisao:

*"Odosmo do vodopadah,
Ne mogu opisati miline tih prizorah,
Bljeskajućih se u debeloj mjeseci.
Putniče, dođi te vidi!"*

Rastoke su nastale čudesnom igrom prirode, na utoku rijeke Slunjske u Koranu. Priroda se poigrala modrozelenim vodama rijeke Slunjske i rastočila ih u mnoštvo prštavih slapova, većih i manjih, do sićušnih, od kojih su najljepši Buk, Hrvoje i Vilina kosa. Po svojem nastanku Rastoke su, zapravo, prvi uvod u Plitvička jezera. Za razliku od tih jezera, Rastoke su posebne po tome što se u njihovo bogatstvo zelenila po otočićima i hridima, prije tri stotine godina, ispreplelo ljudsko naselje s mlinicama, žličarama.

Lovci na izletu u Rastokama

Ono što je priroda stvarala tisućama godina, a čovjek kasnije, prilagođavajući se prirodnim uvjetima, izgradio s okolnim vapnenačkim stijenama, starim gradinama i gradićem Slunjem, skladno se uklapa u jedinstvenu cjelinu, zbog čega je povijesna, etnografska i graditeljska kulturna baština Rastoka 1969. godine upisana u Registar nepokretnih spomenika kulture Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu. Nakon ručka uz živu glazbu, lovci HLD-a "Zec" Klana vratili su se prepuni dojmova svojim domovima.

Oskar Valenčić

U SPOMEN PAVAO ŠARČEVIĆ (1930. - 2010.)

"Život je čovjekov kao sijeno, raste kao cvijet na livadi i, čim ga vjetar dotakne – nestane i nema ga više, ni mjesto njegovo ne pamti ga više!"

Izmučen teškom boli preminuo je naš član, prijatelj, lovac, i nadasve obiteljski čovjek, naš Pavle, uvijek iznova podsjećajući nas na ljudsku prolaznost.

Pavle Šarčević rođen je godine 1930. u Garčinu, pokraj Nuštra, u

Slavoniji i najmlađi je od petoro djece oca Stjepana i majke Marije. Djetinjstvo je proveo u rodnom mjestu, u Nuštru je završio osnovnu naobrazbu, a po uzoru na stariju braću pridružuje se narodnom otporu protiv fašizma. Nakon rata, s obitelji seli u Osijek, u kojem je proveo kratko vrijeme, zbog odlaska na školovanje u Beograd, u kojem je završio Opću gimnaziju. Početkom pedesetih godina minuloga stoljeća sudbonosan je njegov dolazak u Klanu, u kojoj je već njegov stariji brat Vladimir. Pavle, koji je dobio namještenje u Drvnoj industriji Klana, a 1954. godine i u Općini Kla-

na, kada se vjenčao s Biserkom Grgurina, bio je općinski činovnik, matičar, do umirovljenja 1989. godine, po čemu ga pamte brojni naraštaji starijih i mlađih žitelja općine.

Pavle Šarčević bio je i strastveni lovac, a lovački ispit položio je dalekoga 18. ožujka 1962. godine i, do smrti, sa četrdesetosam godina staža bio je najstariji aktivni član Hrvatskog lovačkog društva "Zec" Klana. Stvarao je klanjsku lovačku udruhu, od njezinih početaka, u sastavu LD-a "Lisjak" Kastav, do razdruživanja 1990. godine, ogroman je njegov doprinos u izgradnji lovačke kuće "Prve njive", lovačkih čeka, hranilica. Uza sve to, godinama je bio lovački administrativac, tajnik, dobitnik lovačkih priznanja 2. i 3. reda Hrvatskog lovačkog saveza i priznanja Lovackog saveza Primorsko-goranske županije.

Od Pavla Šarčevića oprostili smo se 3. studenog 2010., na Dan Sv. Huberta, zaštitnika lovaca, što je tužnom ispraćaju dalo iznimnu simboliku...

Dragi naš Pavle, hvala Ti za sva dobra, koja si za života činio, bila Ti laka ova tvrda gruda klanjske zemlje, koju si iskreno ljubio i bila Ti dobra kob na nebesima. Počivao u miru Božjem!

Hrvatsko lovačko društvo "Zec" Klana

BOČARSKI KLUB "SV. ROK" KLANA

KLANSKO BOČANJE NA VRHUNCU MOĆI

Bočarski klub "Sv. Rok" Klana

Bočarski klub "Sv. Rok" Klana utemeljen je 7. travnja 2007. godine spajanjem dotadašnjeg Bočarskog kluba "Klana" i Pučkog bočarskog kluba "Sv. Rok" Klana.

Spajanjem dvaju klubova u Klani, kao logičnom posljedicom nastojanja za objedinjavanjem kvalitete bočanja u općini Klana, stvoreni su znatno bolji uvjeti rada i, u posljednje tri natjecateljske sezone, načinjen je rezultatski dvokorak, odnosno dvostruki ligaški trijumf i plasman, najprije iz Općinske u 1. Županijsku, potom i u 3. Hrvatsku bočarsku ligu.

Osobito je dojmliiv ovogodišnji uspjeh. Naime, u brzopoteznoj ligi, po jednostrukom bod-sustavu, bočari "Sv. Roka" osvojili su četvrto mjesto i plasman u doigravanje. Nakon prve utakmice u Klani i 8:14 poraza protiv snažnog "Gornjeg kraja" iz Crikvenice, Klanjci su već bili otpisani. Međutim, u uzvratu, koji je zbog kiše, igran u Bočarskom domu na Podvežici u Rijeci, u kojem nastupa prvoligaš i višestruki državni prvak "Rikard Benčić", bočari "Sv. Roka" pobijedili su

identičnim omjerom 14:8, i zahvaljujući boljoj punat-razlici, izborili plasman u završnicu doigravanja. U finalu su, u prvoj utakmici na bočalištu "Poli vratac" kod Vatrogasnog doma u Klani, pobijedili "Kukuljanovo" rezultatom 12:10. Uzvrat je započeo na Kukuljanovu, ali je opet počela padati kiša... Vrlo znakovito, jer je u dva navrata Klanjcima donijela trijumf! Dvoboj je nastavljen na, uvjetno rečeno, neutralnom bočalištu u susjednim Dražicama, koje je, također, natkriveno. Klanjci su blistavom igrom deklasirali "Kukuljanovo" rezultatom 17:5!

U novom trećeligaškom natjecanju, u koje su bočari "Sv. Roka" ušli s dužnim respektom, u "vatrenom krštenju" slavili su na domaćim jogima protiv starosjeditelja "Kastva" s minimalnih 12:10, nakon što su bili u gotovo izgubljenom položaju, načinivši veliki preokret, od 4:10 do 12:10! Nakon uvjerljivog poraza (17:5) protiv "Trstene", na otoku Krku, klanjski su bočari svladali "Labin" (12:10) u Klani i nanijeli prvi poraz "Umagu" (12:10), na svojem prvom prvenstvenom gostovanju u Istri. U petom

kolu svladan je još jedan istarski suparnik, "Mate Balota" iz Poreča (14:8), a u šestom kolu sastali su se, ponovno, sudionici netom okončanog finala, "Sv. Rok" i "Kukuljanovo", ovoga puta u Klani. Nakon dramatične, neizvjesne borbe dvoboj je okončan miroljubivim ishodom, 9:9. Na kraju prve trećine prvenstva BK "Sv. Rok" se, mimo svih očekivanja, našao na čelu ljestvice s 9 bodova, ispred "Funtane" i "Kukuljanova" (po 8), "Kastva", "Trstene" i "Umaga" (po 6), "Segeta" iz Umaga (5), "Labina", "Mate Balote" i "Valture" iz Pule (po 4 boda).

U novoj, 2011. godini, bočari i djelatnici Bočarskog kluba "Sv. Rok", uz potporu Općine Klana, donatora i ljudi dobre volje, očekuju uspjeh, u provme redu nastavak uspješnog natjecateljskog hoda i stjecanje statusa stabilnog ligaša. Zamišljenom izgradnjom natkrivenog bočališta stvorili bi se uvjeti za optimalni rad u amaterskim uvjetima i plasman čak u 2. Hrvatsku bočarsku ligu, što bi predstavljalo najveći uspjeh klanjskog bočanja uopće.

Oskar Valenčić

XV. MEĐUNARODNI BOČARSKI TURNIR PAROVA "BOĆE OPEN KLANA 2010." DVOSTRUKI TRIJUMF SLOVENSКИH PAROVA

Priredivači i slavodobitnici 15. Međunarodnog bočarskog turnira "Boće Open Klana 2010."

Slovenci Davor Janžič i Borut Belcijan obranili su prošlogodišnji naslov u muškoj, a Ljubljankanke, sestre Tina i Tadeja Sodec (prošloga ljeta s Tadejom je prvakinja bila Nina Novak) u ženskoj konkurenciji na jubilarnom, XV. Međunarodnom bočarskom turniru parova "Boće Open Klana 2010.", odigranom 17. i 18. srpnja o. g. na desetak bočališta Grada Rijeke i okolice. Na turniru je sudjelovalo 86 muških i 16 ženskih parova.

U četvrtzavršnici, u muškoj konkurenciji, na jogima Bočarskog kluba "Sv. Rok" Klana, postignuti su sljedeći rezultati: Moličnik, Vehar (Slovenija) – Gulja, Tassoti (Italija) 13:4, Janžič, Belcijan (Slo) – Korić, Žigulić 13:5, Brnić, Miličević – Alto, Meret (Ita) 13:1, Brezovec, Zdauc (Slo) – Mrvčić, Kolobarić 13:4. Rezultati četvrtzavršnice ženskih parova: Tina i Tadeja Sodec (Slo) – Vlaše, Džido 12:2, Martinaš, Velčić – Stipančić, Kljakić 13:4, Fumić, Malvić – Franić, Linić 9:8, Papa, San Antonio (Ita) – Šebelja, Buškulić 13:5.

U poluzavršnici Brnić i Miličević svladali su Slovence Brezovca i Zdauca s uvjerljivih 13:3, dok su Janžič i Belcijan s nadmoćnih 9:1 otpravili sunarodnjake Moličnika i Vehara. Kod žena je izostao snažniji otpor dvostruke hrvatske prvakinje Nives Martinaš i suigračice Denise Velčić protiv favoritkinja, sestara Sodec, koje im nisu dale previše prilike, na kraju su Slovenke slavile s dojmivih 13:6. U drugom, znatno neizvjesnijem dvoboju, Škrleječanke Gordana Fumić i Astrid Malvić svladale su talijanski par Papa – San Antonio, nakon izjednačenja 9:9, rezultatom 13:9, u posljednjoj butadi. Prije same završnice, bližanjem su odlučeni osvajači trećih mjesta i brončanih odličja: Brezovec i Zdauc bili su uspješniji kod muških, a Martinaš i Velčić kod ženskih parova.

Finale je u obje konkurencije igrano istodobno, a više od tri stotine ljubitelja bočanja pratilo je uzbudljive i, nadasve, vrhunske dvoboje, isto takvih aktera. Gordana Fumić i Astrid Malvić povele su 2:0 protiv sesta-

ra Sodec, ali su Ljubljankanke preokrenule na 2:7! Domaće igralice smogle su snage za priključak, nanizavši četiri puna (6:7), ali su Slovenke ponovnom serijom od šest punata zaključile dvoboj s uvjerljivih 13:6. U muškom finalu naši dečki Brnić i Miličević, također su osvojili početna dva puna, Janžič i Belcijan su s tri, pa dva okrenuli na 2:5. Brnić i Miličević osvojili su potom dva, pa jedan punat i izjednačili omjer (5:5). U preostalih manje od pola sata igre, Slovenci su iskoristili nepreciznosti naših, upisavši presudna tri puna, premda su naši uzvratili s dva (7:8). Dva puta po dva puna odveli su Slovence na nedostižnih 12:7 i, u posljednjoj su butadi Brnić i Miličević pružili ruke Janžiču i Belcijanu i prije samoga kraja.

Priredivač turnira Bočarski klub "Sv. Rok" Klana osigurao je bogat nagradni fond za 16 prvoplasiranih u muškoj i 4 prvoplasirane u ženskoj konkurenciji. Pokrovitelji turnira bili su Primorsko-goranska županija i Općina Klana.

Dosadašnji pobjednici turnira: Dinko Beaković i Valter Ivančić (1996., 1997., 1998.), Dinko Beaković – Mirko Šarac (1999.), Andrea Alto – Loris Meret (Italija, 2000., 2001.) Gregor Muličnik – Davor Janžič (Slovenija, 2002.), Mirko Šarac – Danijel Kovačević (2003.), Ive Ceglar – Rude Urh (Slovenija, 2004.), Renato Piccin (Italija – Davor Janžič (Slovenija, 2005.), Igor i Davor Šircelj (Slovenija, 2006.), Čedo Vukelić – Sebastijan Mrvčić (2007.), Domenico Tibljaš – Alen Šestan (2008.), Davor Janžič – Borut Belcijan (Slovenija, 2009., 2010.).

NOGOMETNI KLUB "KLANA"

MRŠAVA "RECESIJSKA" JESEN KLANJACA

Nogometni klub "Klana", u trećoj i, vjerojatno, posljednjoj sezoni nastupa u 4. Hrvatskoj ligi (zapad), na kraju jesenske polusezone, ostvario je skroman, upravo recesijski plasman, i to u svim uzrastima. Seniori, koje su napustili iznimno uspješni trenerski stručnjaci Mladen Vranković i Luciano Celić, a preuzeo dugogodišnji klanjski igrač, klupski aktivist i trener Ivica Turina, ostali su i bez šest ponajboljih igrača (Corallini, Vidmar, Grbac, Jakšetić, Zdrilić, Kućinić), koji su priliku potražili u jačim sredinama. Uz dvanaest preostalih igrača (Roman i Dino Raspor, Iskra, Cetina, Dukić, Kalčić, Simčić, Vuković, Čačić, Žigman, Klobučar i pričuvni vratar Fugošić) momčad je, uvjetno rečeno, pojačana s dojučerašnjim juniorima (Ramić, Marinac, Šebelja), vratili su se Glavaš, Sanković i Čakarun, iz prvligaša "Rijeke" došao je ex-junior Tomislav Brkljača, a iz riječkog "Orijeta" branič Mate Polegubić i "veznjak" Robert Vrbos te napadač Elvis Harbaš iz susjednog "Halubjana". Napokon, Dejan Ilić pristupio je klubu iz županijskog ligaša, riječkog "Rikard Benčića". Svi mahom neprovjereni igrači. Ukupno, dakle 23 igrača, fond samo brojčano dostatan za još uvijek zahtjevno četvrtoligaško natjecanje. Na kraju prve dionice, Klanjci su u 13 nastupa (uz neodigranu utakmicu protiv fažanske "Mladosti") ostvarili tri pobjede i dva neodlučena ishoda, doživjevi pritom 8 poraza, uz razliku zgoditaka 16:24. Najbolji klupski strijelac je Dino Simčić, koji je postigao 5 zgoditaka. Jesenski prvak je "Vinodol" s 33 osvojena boda, a među prvih pet smjestili su se "Halubjan" (30 bodova), "Naprijed" i "Buje" (po 26) i "Pazinika" (24 boda). Ova mjesta vode u buduću 3. Hrvatsku ligu (zapad), a za njih ozbiljno još konkuriraju "Žminj" i "Jedinstvo Omladinac"

iz Nedešćine. Najbolji strijelac lige je Halid Delić iz "Vinodola" s 19 postignutih zgoditaka.

Juniori (12 1 1 10 8:58 4), koje trenira raniji prvotimac Neven Gržinić, s jedva jedanaest igrača (u posljednje dvije sezone juniorski staž je preraslo čak 15 igrača) i u vrlo jakoj konkurenciji, ne mogu se nositi s drugom postavom prvligaške "Rijeke", juniorima drugoligaša "Pomorca" i trećeligaša "Orijeta", Grobničana, "Nehaja", "Opatije" i "Krka". Ravnopravno se mogu suprotstaviti tek donekle "Halubjanu", "Naprijedu" i "Goraninu", a u skupini su najskromnijih momčadi, na začelju ljestvice, s "Vinodolom", "Lokomotivom" i "Crikvenicom". U nailazećoj 2011. godini, Klanjci će, praktično, ostati i bez preostalih juniora, jer većini istječe staž.

Kadeti (11 2 5 4 22:29 11 bodova), posuđeni od "Staroga grada" iz Rijeke, koje vode Vladimir Pejnović i trener Igor Rakocija, još uvijek aktivni igrač trećeligaške "Novalje", ostvarili su zadovoljavajući rezultat, uz malo sreće mogli su biti stepenicu, dvije više. Svih pet polučin neodlučenih ishoda moglo je završiti pobjedama...

Pioniri (13 1 0 12 6:98 3 boda), koje predvodi trenerski dvojac Dalibor Šušnjar i Siniša Delibegović, najmlađa su momčad lige, uglavnom dvanaestogodišnjaci, i u prvenstvo su ušli borbom s dvije godine starijim suparnicima. U odnosu na prošlu sezonu pokazali su stanoviti napredak, ali moraju još mnogo i strpljivo raditi kako bi stasali i ušli u otvorenu borbu s jačima i/ili sebi ravnima. Mlađi pioniri, zbog pomanjkanja kadra, jesenas nisu nastupali. Šteta, jer ima darovite djece, a u razvoju im, najviše od svega, može štetiti neigranje.

Oskar Valenčić

U SPOMEN JOSIP BARAK (1927. - 2010.)

Ovoga smo se ljeta oprostili od našeg brata i prijatelja, Josipa Baraka "Bulećiga", obiteljskog čovjeka, vrsnog majstora električara i športaša, nogometaša Nogometnog kluba "Klana", koji će čuvati uspomenu na svojeg dugogodišnjeg zaslužnog člana. Igranjem se, poput većine vršnjaka, počeo baviti od malih nogu i u karijeri dugoj više od desetljeća, bio je uvijek posljednji čovjek obrane. Vratar, i to kakav! Očevici ga

pamte kao hitrog, neustrašivog momka, koji je bio u stanju uletjeti i glavom na kopačku kako bi spasio svoja, klanjska vrata.

Sada već davnih pedesetih godina prošloga stoljeća u momčadi "Klane" bilo je, nerijetko, zastupljeno samo pet prezimena: Barak, Rudin i po tri Raspora, Gržinića i Medvedića. U staklenom izlogu brijačnice Dragota Starčića "Jardasovića", u kojem su se sastajali nogometaši i klupski entuzijasti, svakoga četvrtka ili petka, osvanuo bi, pisanim strojem napisan, oglas o odigravanju prvenstvene utakmice, u kojem je, obvezno, bila najavljena i postava momčadi, najčešće

po nadimcima: "Bule", "Črni", Anton "Valini", Ive i Frane Raspor "Farančevi", Josip "Pipo", Alojz i Ferdinand Medvedić "Krpinovi" te Franjo "Kapuraj", Slave i Julko Gržinić "Protovi", Alojz Rudin "Botra". Josip Barak "Bule" igrao je još u momčadima i s Cvetkom Barakom "Gržankinim", Slavetom Jurišom, Josipom Barakom "Šmitovim", Dragom Štembergerom "Cesarovim", Franjom Skokom, Milanom Šustarom, Ivicom i Vilkom Gržinićem i mnogim drugima. Da jabuka ne pada daleko od stabla, pokazali su i Josipovi sinovi, Duško, prvotimac i zapaženi klupski strijelac, i Dino, vratar kao i otac, sudionik završnice Hrvatskog Kupa za juniore u Zagrebu, velikog klupskog dometa, u studenom 1972. godine.

Osim nogometom, Josip Barak bio je obuzet još jednom velikom strašću, motorima i brzinama. Stariji naši žitelji još se uvijek sjećaju njegove "Jawe", kojom je jurio Klanom "sto na sat", što je za ono vrijeme bila astronomska brzina. Nažalost, motori i brzina uzeli su svoj danak pa je Josip "Bule" doživio tešku prometnu nesreću, i to na tuđem motoru, vlasništvu Tome Šepčića iz Studene. Bilo je to godine 1956. kada je "va Blažovin uvijalu" imao sudar s kamionom "Zastava 615", kojim je upravljao Tone Starčić "Jardasov".

Oskar Valenčić

Bijela imela

Bijela imela - VISCUM ALBUM L.

Ljekarnički naziv: Herba visci albi, stipites, folia

Porodica: Loranthaceae (Imele)

Narodni nazivi: bela imela, imela, lepak, lijepak, mela, omela, omelje, visk, višće.

Opis biljke: imela je jedna od najzanimljivijih ljekovitih biljaka. Ona je jedna od malobrojnih biljaka koja ne raste iz zemlje, nego uspijeva na čitavom nizu domaćeg drveća, a i na grmovima.

Stanište i rasprostranjenost: Imela raste na drveću diljem Europe, Azije i sjeverne Afrike. Najčešće ju nalazimo na listopadnom drveću meke kore (kroz koju će lakše proći njeni pipci), a to znači na jabuci, kruški, lipi, brezi, vrbi. Na brijestu i hrastu je rijetka (iako neke tradicije najviše cijene hrastovu imelu), a na bukvi i zeleniki ju ne trebamo niti tražiti. Vrlo je bitno naglasiti da kemijski sastav imele ovisi o vrsti drveta na kojem raste. Tako će tradicija naših krajeva i tradicija naših istočnih susjeda najviše cijiniti imelu sa kruške i topole.

Opis: Imela je mali, gotovo okrugli grm, rašljasto razgranjen te se pojavljuje na granama drveća, pričvršćen okomito na granu, sa strane i odozdo. Rašljaste grane i grančice imele imaju žuto-zelenu koru. Zimzeleni listovi su kožasti, žuto-zeleni i obrnuto jajastog oblika. Izraz "zimzelen" ne označava i neprolazni vijek trajanja listova, jer oni otpadaju u jesen iduće godine pa, prema tome, ostaju životno sposobni tijekom samo jedne zime.

Imela je dvodomna biljka pa postoje, kao npr. kod vrbe, biljke samo s muškim ili samo sa ženskim cvjetovima. Tučak ženskog cvijeta dignut je jedva pola milimetra, a muški cvjetovi imaju po 4

prašnika. Oba su cvijeta blijedo-žute boje, te razvijaju napadno nježan miris koji u prvom redu primamljuje muhe koje vrše oprašivanje.

Za održavanje imele brinu se i ptice, u prvom redu drozd imelaš (*Turdus viscovorus*), koji širi sjeme. Plod imele je bobica koja je bijela, žilava, sluzava i ljepljiva. Ta sluz, poput gume, sprječava sušenje ploda pa je svježije i kod višemjesečne suše. Ptice, koje se hrane mesnatim plodom, rado taru ljepljivo sjeme o granu ili ga progutaju. Kako je sjeme tvrdo i neprobavljivo, ono izmetom ponovo bude izbačeno te se priljepi ponovno ili na granu domaćina ili na koje drugo drvo. Nije ispravno shvaćanje da je sjeme imele samo onda klijavo, ako prođe kroz crijeva ptice, jer su brojni pokusi dokazali da sjeme, zahvaljujući svojem ljepljivom sadržaju kojim se izravno pričvrsti u udubinu grane, isto tako klije i počinje rasti.

Klijući korjenčići (haustoriji) prodiru kroz koru u liko i u dio drveta, te iz lika vuku od domaćina znatan dio hranjivih sokova. Ovog, često izrazitog nametnika u voćarstvu, može se iskorijeniti samo tako da se odreže grana kod napadnutog mjesta, jer skidanje imele s grane neće dati potpune rezultate, budući da će ona na tom mjestu ponovo izrasti. Kod jačeg napada imele, poglavito na jabuci ili kruški, voćka može djelomično, a i sasvim uginuti.

Vrijeme cvatnje: krajem veljače do travnja, a vrijeme sazrijevanja bobica: od rujna do studenog.

Miris i okus: svježiji listovi imaju svojstven miris, dok su osušeni bez mirisa. Okus listova i bobica je kiselkast, a nakon toga gorak i oštar.

Srodne vrste: Postoje i druge vrste

imela, ali one se niti približno ne koriste u liječenju kao bijela imela. Većinom je znak raspoznavanja boja bobice, koja je kod žute imele (*Loranthus europaeus*) žuta (ova vrsta raste često u krošnjama hrastova). Bijelom je imeli srodna crnogorična imela (*Viscum laxum boiss*) koja raste na borovima, smrekama, jelama i ostalom crnogoričnom drveću, a neke ju tradicije također smatraju ljekovitim.

Sastav i aktivne tvari: Omjer kemijskog sastava zavisi o vrsti drveta na kojem imela raste, ali u globalu se sastoji od ovih spojeva: lecitin, kolin, flavonoidi (heterozidi metilnih etera kvercetola), histamin, lignini (eleuterozid E i glukoterozid), biogeni amini, triterpeni, steroidi, fenolne kiseline, te zanimljivi specifični proteini (viskotoksini A2, A3, i B) kojima se pripisuje bar dio imunomodulatornog djelovanja (otporni su na probavne enzime), lektini (viskumin), šećeri, gorke tvari, treslovina, vosak, guma, sluz.

Berba: širom svijeta tijekom čitave povijesti ljudskog roda različite kulture koje su koristile imelu razvile su i različita mišljenja glede vremena berbe. Moderna fitoterapija više je orijentirana na kolovoz i rujan kao vrijeme branja. Tradicionalna medicina Europe orijentirana je na vrijeme od studenog do svibnja, dok treći naglašavaju važnost lista, ali i cvjetića pa preporučuju berbu isključivo u ožujku i travnju. Koja god da je tradicija u pitanju, većinom se sabiru stapka i listovi od trećeg koljena granjanja biljke (dakle mladi dio) i to bez bobice (ploda).

Upozorenje: Važno je naglasiti da se prozirno-bijeli plod (bobica) ne bere, jer se ne koristi u ljekovite svrhe, a u većim je količinama i toksičan (otrovan).

Iz povijesti: Mnogobrojne kulture i narodi su na područjima gdje je imela rasla uvijek cijenili ovu dragocjenu biljku. Eneja je uzeo grančicu zlatne imele da bi otvorio vrata pakla. U 5. st. pr. n. e. cijenila se zbog sposobnosti da zaustavi krvarenja, što je u ta davna vremena bilo jako korisno kod poroda (ali se koristila i kao sredstvo protiv depresije, padavice i hysterije). Plinije Stariji (1. st. n. e.) je imelu posebno cijenio kod padavice i vrtoglavice. Velika i obožavana Hildegarda von Bingen je njome liječila bolesti jetre, a još cijela plejada velikana travarstva imelom je tretirala i potkožne čireve, gnojne rane, slabu cirkulaciju, poremećaj krvnog tlaka...

Ovu su tajanstvenu i čudotvornu biljku druidi, keltski svećenici smatrali svetom biljkom koja svojim djelovanjem može otkloniti sve tegobe. Na posebnim su ju ceremonijama rezali zlatnim noževima i kosama gdje je po njima ovo strašno i smrtonosno magijsko oružje bilo obavezan sastojak čudotvornih napitaka za snagu, hrabrost, nepobjedivost i liječenje svih bolesti (no, sjetimo se samo Asterixa). Razni narodni običaji vezani su za upotrebu imele u zaštiti od zlih duhova pa je tako nastalo i stavljanje buketa od imele iznad vrata u božićno vrijeme. Ta tradicija kaže "ovom domu želimo vječnost i sreću". Također postoji stari, "poganski", običaj da se ljubi ispod imele, što navodno donosi sreću (ovaj se običaj očito najviše ukorijenio u Americi, barem ako je suditi po njihovoj kinematografiji).

Zanimljivost: Imela (biljka) regulira krvni tlak- dakle, i niski i visoki dovodi u normalu, iako se pretežno koristi za smanjivanje visokog tlaka. Od boba imele nekada se pripremalo ljepilo za hvatanje ptica, a služile su za tov, ali i kao afrodizijak za stoku.

Djelovanje i uporaba: Imela je definitivno jedna od najljekovitijih biljaka općenito, a jako je česta na našem području. Posebno je zanimljiva u njenom imunostimulirajućem, antikancerogenom i antiskleotičnom djelovanju.

U novije je vrijeme postala rekorder po

broju modernih znanstvenih istraživanja vezanih uz rak. A sve je počelo još daleke 1920. Tada je jedan od najvećih velikana 20. stoljeća, tajanstveni i još dan danas u mnogim stvarima neshvaćeni (jer su njegova učenja i ispred ovog našeg sadašnjeg vremena), Rudolf Steiner uveo terapiju za oboljele od raka s ekstraktom imele u obliku injekcije (iscador). Zimski i ljetnji sokovi biljke su se miješali i tvorili preparat, biljka je brana prema detaljnim pravilima u točno određeno vrijeme. Zavisno od vrste raka, birao se domaćin imele. Steinerova antropozofska gledišta poistovjećuju dvostruki život imele sa životom čovjeka. Zimsko cvjetanje imele (kad ništa drugo ne cvjeta) on smatra glavnom snagom te biljke, koja je sadržana i u njegovom ekstraktu protiv raka. Ono što je već tada uočio Steiner, jest da pacijenti s ovom teškom dijagnozom imaju nižu tjelesnu temperaturu, a gubi se i tipični cirkadijalni ritam. Ljekovito djelovanje je objašnjavao i kroz pokretanje nekih posebnih upalnih procesa u tijelu koje pokreće imela, a koji potiču tijelo na borbu protiv karcinoma. Danas je otkriven iznenađujuće velik broj ljekovitih tvari u imeli, a najvažniji je lecitin (izoliran je lecitinol) koji potiče imunitet, ali je iskazao i poticajno antikancerogeno djelovanje. Korištenje imele pomaže i kod negativnih posljedica zračenja ili kemoterapije, mučnina, nesanice, opadanja kose, gubitka teka, ali i općeg stanja stanica krvi i organa.

U tu svrhu terapija imelom traje i nekoliko godina. U Švicarskoj i Njemačkoj su pripravci imele odobreni za upotrebu kod zloćudnih tumora, jer se u kliničkim pokusima dokazalo produljenje i poboljšanje kvalitete života kod pacijenata s takvim bolestima. Općenito, rezultati istraživanja imele su dokazani kod puno raznih oblika tumorskih oboljenja te najrazličitijih oblika teških virusa. Također se koristi (iako je potreban oprez) kod autoimunih bolesti, tako moderna fitofarmacija imelu preporuča kao protuupalni element kod reumatoidnog artritisa.

Ispitivanja obavljena u Europi pokazala su da ekstrakt imele može povoljno djelovati na sekreciju inzulina, tj. da može pomoći dijabetičarima, čini to potičući bolji rad gušterače, ali i cijelog metabolizma. Općenito poboljšava cirkulaciju u cijelom tijelu pa tako i u glavi te na taj način djeluje protiv glavobolje i migrene, potiče bolji rad srca, jača srce i oslabljeni srčani mišić, te regulira ubrzan i nepravilan rad srca. Imela širi krvne žile i na taj način spušta visoki krvni tlak, a to je ujedno njena najčešća primjena danas. Također, poboljšava cirkulaciju (pa time pomaže dugoročno i posredno u reguliranju preniskog krvnog tlaka), sprječava ovapnjenje krvnih žila, neelastičnost i prijevremeno starenje krvnih žila (a time posredno djeluje i na pamćenje). Djeluje protuupalno pa se koristi kod bolesti zglobova (artritis i artroza), djeluje na kožne osipe, varikozne vene... Djeluje na način da smanjuje krvarenja pa se koristi kod zaustavljanja krvarenja različitog tipa, ali najčešće u tom smislu kod prejakih i predugačkih menstruacija. Također se uspješno koristi kod klimakteričnih tegoba. Jako je dug i nepregledan niz bolesti i tegoba gdje se imela koristi. U mnoštvu svojih ljekovitih svojstava nalazi odgovor na skoro svaku bolest koja pogađa ljudski rod pa ju je narod uvrstio u gotovo svaku malo ozbiljniju čajnu mješavinu.

Mistična po svim narodima koji su ju poznavali, čak sveta po nekima, cijenjena i brižno čuvana u znanju prenošenom o njoj... imela je i najnovijim znanstvenim istraživanjima napokon dobila potvrdu svoje ljekovitosti. Vjerujemo u tisućljetnu tradiciju njene upotrebe i sjetimo je se kod nam je potrebna....

Matija Laginja, dipl. ing. šum.

OBLJETNICA ROĐENJA I SMRTI VELEČASNOG JERKA GRŽINČIĆA

Svečanom svetom misom obilježena je obljetnica rođenja i smrti klanjskog svećenika Jerka Gržinčića (29. 8. 1905. – 3. 3. 1985.). Klanjski je pjevački zbor "Dr. Matko Laginja" preuzeo na sebe cjelokupnu organizaciju obilježavanja ove značajne obljetnice. Naime, u goste su pozvali Crkveni pjevački zbor župe Črnuče kraj Ljubljane, gdje je velečasni Gržinčić imao posljednju službu. Ovom su prigodom oba zbora zajednički izvela njegovu "Jubilarnu misu", koja je u jakoj konkurenciji izabrana za izvođenje na obilježavanju tisuću godina postojanja svetišta Gospe od otoka u Solinu, 1976. godine. Istu je jubilarnu misu klanjski zbor izveo više puta na nastupima u zemlji i inozemstvu. Svetu je misu predvodio monsinjor Milan Simčić u koncelecijaciji velečasnog Jure Moguš, te gostiju, velečasnog Stanka Štefančića iz župe Črnuče i župnika salezijanca Mirka Režeka iz Rijeke. U propovijedi se mons. Simčić osvrnuo na život i rad Jerka Gržinčića te

Svečana sveta misa povodom obljetnice rođenja i smrti velečasnog Jerka Gržinčića

na njegov opus koji sačinjavaju brojne nabožne pjesme posvećene Djevici Mariji te pjesme posvećene njegovoj rodnoj Klani i sv. Jeronimu. Iz njegova je opusa važno izdvojiti operete, melodrame i scensku glazbu. Pri kra-

ju misnog slavlja je svaki zbor izveo nekoliko njegovih pjesama. Lijepo je bilo čuti neslužbenu klanjsku himnu "Klana moje rodno selo". Na samome je kraju organizator gostima i svećenicima predao prigodne poklone.

EUHARISTIJSKI KONGRES NAŠE ŽUPE

Na blagdan Tijelova, 3. lipnja ove godine, održan je Euharistijski kongres naše župe. Tom je prigodom slavljena blagdanska trodnevica, zajedno sa župom Sv. Antona iz Šapjana koju je predvodio velečasni Jure Moguš. Euharistijski su kongresi održani povodom 10. godišnjice osnivanja Riječke nadbiskupije i Metropolije u svim župama na području nadbiskupije. Svečanu je svetu misu povodom završetka euharistijske godine predvodio velečasni Stanko Dodig iz Kapucinske crkve Gospe Lurdske iz Rijeke. Počast Presvetom Oltarskom Sakramentu je u potpuno ispunjenoj crkvi Sv. Jeronima odalo nekoliko stotina klanjskih vjernika. U prigodnoj je propovijedi velečasni Dodig govorio o euharistiji, naglasivši pritom njezine najvažnije dimenzije, kao što je slušanje Božje riječi, međusobna komunikacija vjernika, te u tom smislu, euharistija nije samo škola vjere,

nego i škola života, škola primanja i davanja, praštanja i solidarnosti, naglasio je Stanko Dodig. Pažljivo slušajući ovu propovijed, vjernici su se prisjetili riječi koje je Isus uputio svojim prvim učenicima, još prije 2000 godina: "Idite živjeti kao ljudi euharistije, kao ljudi koji žive i svjedoče nadu, kao ljudi koji žive vjeru." Pri kraju misnog slavlja je podijeljen Sakrament Prve Svete pričesti za dvadeset djevojčica i dječaka. Nakon toga, kako je već uobičajeno, održana je velika procesija ulicama središta Klane kojom prigodom je pred sva četiri oltara održan kratki blagoslov i molitva. Ne treba ni isticati da su sva četiri oltara bila besprijekorno uređena, što valja zahvaliti vjernicima koji žive u tom predjelu Klane. Lica roditelja djece prvopričesnika odavala su sreću i zadovoljstvo, baš kako nam je kazala jedna majka: "Sve zajedno, lijepo i nezaboravno!"

PROSLAVA BLAGDANA VELIKE GOSPE I SVETOG ROKA

Blagdani Velike Gospe i Svetog Roka, sveca suzaštitnika naše župe, ujedno i Dan Općine Klana su u našoj župi obilježeni slavljem ukupno šest svetih misa u dva dana. Misna su slavlja predvodili monsinjor Milan Simčić i velečasni Jure Moguš. Glavna je sveta misa slavljena u kapelici Gospe Lurdske u Strmašćici, a prethodila joj je procesija iz središta Klane. Misi je prisustvovao velik broj vjernika naše župe koji su, moleći krunicu i pjevajući Marijanske pjesme, predvođeni Crkvenim zborom, u procesiji stigli u Strmašćicu. Tamo ih je dočekaao velik broj vjernika iz susjednih župa koji na taj način hodočaste Gospi u Strmašćicu. Misno je slavlje predvodio monsinjor Milan Simčić koji je u propovijedi istaknuo veličinu blagdana Velike Gospe među vjerničkim pukom. Prema starom dobrom običaju, na kraju je mise obavljen blagoslov male djece, kojem je nazočio veliki broj mališana sa svojim roditeljima. To je dobar znak da će se jedan lijepi običaj održati. Blagdan Svetog Roka proslavljen je uz tri svete mise u crkvi istoimenog sveca. Treba istaći da je na prijednevnoj svetoj misi bilo lijepo vidjeti potpuno ispunjenu crkvu vjernika, štovatelja svetog Roka. U prigodnoj su propovijedi naglašena dobra djela koja je sveti Rok činio, pomažući bolesne i siromašne.

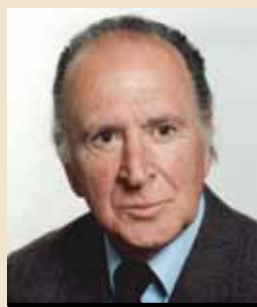

Procesija na putu prema Strmašćici

Mnoštvo vjernika

U SPOMEN - JOSIP BARAK (1935. - 2010.)

Na početku ovogodišnjeg Adventa oprostili smo se od Josipa Baraka, Jožiča "Mavšiniga", iskrenog vjernika i domoljuba, umjetnika priznanog u širokim obzorima i, nadasve, pedagoga. Slikar, fotograf, kipar, restaurator i konzervator, grafičar, glazbenik i predavač nastave u Osnovnoj školi u Klani. Desetak godina bio je orguljaš u župnoj crkvi Sv. Jerolima, a u klanjskoj Osnovnoj školi odgojio je tri uzrasta, predavajući im likovni i tehnički odgoj. Klanjski puk pamti njegove scenografske kreacije, prekrasne kulise u klanjskoj dvorani kina "Radnik", koje se mogu mjeriti sa onim kazališnim Dalibora Laginje, također, klanjskog umjetnika u HNK "Ivana pl. Zajca".

Josip Barak je izlagao svoje radove na brojnim izložbama, samostalno i zajedno s drugim umjetnicima. Njegova djela, slike u tehnici ulja na platnu, akvareli, crteži tušem i grafike, te kipovi, bila su toliko zapažena, da ih je, gotovo sve, uspio prodati! Veći broj radova objavljen mu je i u zbornicima "Društva za povjesnicu" Klana. Restaurirao je, pretežno, sakralne kipove i slike naše župe i drugih župa. Mnoge klanjske obitelji čuvaju njegove slike i skulpture, a

vjernici Župe Sv. Jerolima još dugo će pamtiti Jožičeve nezaboravne kreacije božićnih jaslca u klanjskoj crkvi. Jožič "Mavšin", veliki naš umjetnik i iskreni vjernik, koji je načinio toliko dobrog za našu crkvu i župnu zajednicu, nikada za to nije tražio novac. I za to mu velika hvala. Valja još spomenuti da je u slici i kipu načinio lik velikog klanjskog sina, hrvatskog bana, dr. Matka Laginje. Napokon, poput mnogih zaslužnih ljudi i umjetnika, samozatajan kakav je bio, doživio je sudbinu nepriznavanja u vlastitoj, maloj sredini, ne primivši za svoj golemi stvaralački opus gotovo nikakva priznanja. Ili kako bi naši stariji Klanjci rekli:

"Maš me - ne poznaš me, zgubiš me - prepoznaš me!"
Dragi naš Jožič, Ti koji si svojim djelima i ljudskom jednostavnošću i skromnošću toliko zadužio svoju malu ljudsku zajednicu, bila Ti laka ova tvrda gruda klanjske zemljice, koju si ljubio dušom i srcem, i našao mir na nebesima. Počivao u miru Božjem!

Župna zajednica "Sv. Jerolima" Klana

Josip Barak je posljednji put izložio svoje radove na rokovskoj izložbi klanjskih kreativaca i umjetnika amatera

-zemlja tisuću osmijeha

Egzotične plaže, sitan ugodan pijesak koji se lako ispiru, tirkizno more, savršena temperatura zraka i lagani povjetarac, samo su dio atmosfere koju su ove godine na Tajlandu doživjeli naši sumještani Mario Princ i Krešimir Žubrinić.

Ideja o zajedničkom posjetu ovoj egzotičnoj destinaciji neko je vrijeme postojala, no za njezino je ostvarenje bilo potrebno jedno prijateljsko okupljanje i dogovor s još šestoro suputnika. Odluka je donesena, a putnici su za put prema istoku odabrali najbolje doba, toplo i sušno razdoblje koje obično nastupa od studenog i traje do veljače i koje karakteriziraju visoke temperature zraka i vedro nebo bez padalina. Suprotno onom vlažnom monsunskom, iako se ni za njega ne bi moglo reći da je hladno i nepristupačno s obzirom na ugodnih 25 stupnjeva i na čaroliju u trenutku kad sunce potjera oblake i kišu koja je do maločas doslovno lijevala, a na nebu se pojave brojne duge u svojem punom sjaju. To je vrijeme kada Tajland vrvi turistima iz svih krajeva svijeta. Polazak avionom preko Istanbula do Bangkoka bio je uvod u nezaboravnu avanturu. Po samom dolasku na tajlandsko tlo, tisuće nasmiješenih lica koja jednostavno ne ostavljaju mogućnost da se čovjek ne osjeća dobrodošlim. Otvorenost, gostoprимstvo,

ljubaznost i toplina ljudi, vrline su koje svaki posjetitelj ne može ne zamijetiti. Možda je moguće susresti se s malim problemima kad je jezik u pitanju (ukoliko ne poznajete tajski), budući da engleski na Tajlandu zvuči više kao tajlandski s ponekom engleskom riječi.

Prvo odredište za pet dana boravka bila je Pattaya. Obalni grad na jugu zemlje s oko 300 000 stanovnika, lude noćne i dnevne zabave. Na ulicama sa svih strana miris hrane i orijentalnih začina koji nadražuju osjetila prolaznika, privlače svojom egzotičnošću i posebnosti. Insekti, kukci i žabe neki su od specijaliteta koje Tajlandani i ne jedu pretjerano, više služe kao atrakcija za turiste i prolaznike. Domaći jedu alge i klice, kokosovo mlijeko, različite vrste povrća, piletinu, ribu i rižu u neograničenim količinama, a sve je vrlo jakog ljutog okusa. Tajlandska se kuhinja smatra jednom od najzdravijih, što zbog izbora namirnica, što zbog samog načina pripreme. Papaya, ananas, mango, naranča, kokos, guava i ostalo egzotično voće, nešto je uobičajeno na tržnicama i ulicama. Tajlandani su posebno ponosni na durijan, jedno od nakvalitetnijih voća na svijetu, posebnog slatkog okusa. Hrana je na Tajlandu jeftina i vrlo pristupačna. Samo za usporedbu, obilan ručak nećete platiti više od 30 kuna.

Pattaya živi danju i noću. Glazba na ulicama gasi se svega sat vremena u jutarnjim satima. Iz barova trešti glazba, ali turiste to nimalo ne smeta. Privučeni su Tajlandankama, egzotičnim ljepoticama koje ih mame na zabavu. Zamjetan broj njih nisu niti žene, već muškarci transseksualci, toliko uvjerljivi i dotjerani da je nevjestom oku teško prosuditi o kojem je spolu riječ. Pattayu karakterizira još jedan od poznatih izvoznih tajlandskih proizvoda, borilački sport, Muay thai. Gotovo svaki bar u svojem inventaru ima i ring u kojem se bore mladi Tajlandani. Iako je većina borbi namještena spektakla radi te se odvija u vidu dnevne priredbe za domaće i strane goste, neke od njih su i pravi mečevi. Iznenađuju profesionalne borbe osmogodišnjih djevojčica. Muay thai je za Tajlandane zapravo način života. Još kao djeca od 4 do 5 godina žive u kampovima u kojima treniraju i bore se, a njihov san je borba s prvcima u Bangkoku. Riječ je o borilačkoj vještini koja je nastala kao produkt neprestanih sukoba naroda Thai na putu iz svoje prapostojbine prema današnjem Tajlandu. U početku je tajlandski boks bio podučavan kao dio tzv. "ratničkih vještina" u koje su spadali mačevanje, rukovanje kopljem, streličarstvo i jahanje. Svoj pravi procvat doživljava početkom 18. stoljeća, kada se *muay thai* uvodi kao obavezan predmet

u sve škole ondašnjeg kraljevstva. U novije doba, tajlandski se boks kao sport oblikuje od 1921. godine, kada je za vladavine kralja Rame VI. na stadionu Suan Club Collega sagrađen boksački stadion na kojem se održavaju mečevi. U početku su se borci borili goloruki, no danas se bore u rukavicama. Pravila su ostala gotovo netaknuta, a od boraca zahtijevaju velik stupanj izdržljivosti i polivalentnost u načinu borbe.

Posljednja atrakcija Pattaye, no ne i manje spektakularna, Hundred milion years stone park, udaljen svega pedesetak kilometara od grada. Aligator show i Slikanje s bengalskim tigrovima....

The Million Years Stone Park i farmu krokodila osnovao je Khun Suan Phanomwattanukul, poduzetnik, zaljubljenik u prirodu čiji je cilj očuvanje prirode i kulture Tajlanda, uz zaradu, naravno. Tijekom 30 godina Khun Suan je skupljao prirodne predmete koji su vrijedni zbog svoje rijetkosti ili posebnosti, fosilizirane panjeve drveća, rijetka stabla, raznobojne stijene, a sve u nadi da će jednoga dana biti u mogućnosti u parku pokazati ljudima uživo vrijednosti i ljepote prirode. Zabavne i oduševljavajuće predstave održavaju se svakodnevno, a

borbe ljudi s aligatorima ostavljaju posjetitelje bez daha. Sve to park čini poznatom turističkom destinacijom koja svake godine privlači tisuće i tisuće posjetitelja. Nakon 5 dana danonoćnog života na ulicama Pattaye, slikanja s majmunima i zmijama, vještog izbjegavanja uličnih prodavača koji širokim kolicima prolaze ulicama i prodaju nevjerojatno jeftine proizvode, igračke, hranu i slično (iako je potrebno naglasiti da nisu nimalo napadni, već vrlo ljubazni i nasmiješeni), vožnje tajlandskim taksijem, tuk tukom, otvorenom trokolicom koja za svega 15-ak kuna vozi gotovo neograničeno, zrakoplov polijeće za Koh-Samui, maleni otok na samom jugu Tajlanda. Koh-Samui je turistička destinacija s prekrasnim rajskim pješkovitim i kilometarskim plažama koje vrve kupcima. Smještaj u apartmanima s bazenima u blizini plaže za samo 250 kn izgleda gotovo nerealno, iako je kao turističko odredište ovaj otok skuplji od Pattaye i Bangkoka. Većina barova i ugostiteljskih objekata na otoku u najmu je Europljana, što je jedan od načina na koji Tajlandani štite svoju imovinu, te objekte stranci ne mogu kupiti, već samo unajmiti. Cjelodnevni izlet otokom u unajmljenom džipu i razgledavanje niza

znamenitosti otoka upotpunjava doživljaj. Posjetitelji koji namjeravaju voziti na otoku moraju znati da se vozi lijevom prometnom trakom, jer bi onima koji nisu navikli na tu vrstu vožnje, to moglo predstavljati određene probleme. Koh-Samui posjetiteljima nudi i odlazak na safari, vožnju kroz pekrasno prirodno okruženje, nešto potpuno različito od onoga na što smo navikli. Jezera, gejziri, veliki vodopadi, šume od bambusa i palmi, kućice u kojima žive mještani prekrivene slamatim krovovima te vožnja na slonovima kroz park, oduševljavaju posjetitelje.

Tajlandska masaža je još jedan od izvornih prepoznatljivih proizvoda. Ona upitne izvornosti za koju ćete u Hrvatskoj izdvojiti i nekoliko stotina kuna, na Tajlandu će vas stajati svega nekoliko eura. Nastala je u Indiji, prije više od 2500 godina, a osmislio ju je liječnik Jivaka Kumar Bhaccha, prijatelj i liječnik samog Bude, kako tvrde neki izvori. Istovremeno opušta i daje energiju. Maseri koriste noge, koljena, ruke i stopala kako bi tijelo doveli do raznih položaja. Na taj se način otklanja psihički i fizički stres, opušta tijelo i ublažavaju tegobe s mišićima uzrokovane povećanim fizičkim naporima.

Posljednji dani boravka na Tajlandu bili

Hrana koja privlači svojom egzotičnošću i posebnošću

Park s krokodilima

Druženje s tigrom

Kilometarske pješčane plaže

**Naši sumještani ispred
jedne od mnogih
znamenitosti Tajlanda**

su rezervirani za glavni grad Bangkok. Ne manje lijep i ne manje poseban od ostalih odredišta, prilika da se upozna povijest i kultura ove zemlje. Tajland je službeno Kraljevina Tajland (staro ime ove države je bilo Siam). Prvo domaće kraljevstvo bilo je Sukhothai koje se početkom 13. stoljeća osamostalilo od Khmerskog carstva. Teravada Budizam proglašen je tada državnom religijom. Od sredine 14. stoljeća do 1767. dominiralo je kraljevstvo Ayutthaya, a nakon poraza od burmanskih snaga, tajlandsku je državu 1769. ponovo ujedinio kralj Taksin. U doba kolonijalnih osvajanja europskih sila u 19. stoljeću, Tajland je uspio očuvati neovisnost, iako se obično smatrao dijelom britanske interesne sfere. Nakon državnog udara 1932., postao je ustavna monarhija, a na vlasti su se uglavnom smjenjivale vojne vlade. Politički stabilna civilna vlada formirana je 1992. Većinu stanovništva čine etnički Tajlandani čiji je jezik član tajske jezične skupine i koji su uglavnom budisti. Osim njih, u zemlji živi i velik broj Laošana koncentriranih u sjeveroistočnom dijelu zemlje. Brojna kineska zajednica ima velik utjecaj u gospodarskom životu zemlje. Bangkokom dominiraju prodajni centri kao i prodaja na štandovima te na tržnici, na otvorenom. Može se kupiti sve i to vrlo povoljno. Po starom dobrom istočnjačkom običaju cjen-

kanje je dio kulture. Roba koja se prodaje je precijenjena, ali prodavači i kupci spuštaju cijenu i za 50 posto. U trgovinama je sve Made in Thailand - Gucci, Prada, Versace i ostali brendovi. I sve je mnogo jeftinije. To potvrđuje da su to ili jako dobre kopije ili originali za koje svi tvrde da su autentični. Khao sun road je jedna od najpoznatijih ulica u kojoj se nalaze trgovine u kojima je moguće kupiti doslovno sve. Atrakcija koja će također oduševiti turiste i posjetitelje je i floating market, tzv. ploveća tržnica gdje se na rijeci u čamcima prodaju svakojaki proizvodi. Inače, tajlandsko je gospodarstvo u posljednja dva desetljeća zabilježilo jednu od najvećih stopa rasta na svijetu, s prekidom u doba azijske financijske krize. Izvoz industrijskih proizvoda, osobito elektronike, odjeće i obuće, vozila, namještaja, hrane, plastike i igračaka čini oko 60% BDP-a. Posljednjih godina, pod utjecajem svjetske gospodarske krize smanjen je broj noćenja, ali još veći udarac turizmu zadale su *crvene majice*. Pristaše populističkog tajkuna Thak-sina Shinawatre više su dana demonstrirale i blokirale dijelove milijunskog Bangkoka, i to sve u vrlo kratkom vremenu nakon odlaska naših putnika. Jug zemlje potpuno je orijentiran na turizam.

Jedno od mjesta koje u Bangkoku nika-ko ne treba zaobići je Grand Palace, sagra-

đen 1782. Uz prekrasnu arhitekturu koja prikazuje kreativnost i originalnost Tajlanda i to do najmanjeg detalja, Grand Palace je bio dom Thai Kinga i sjedište vlade. Danas je kompleks duhovno središte Kraljevine Thai. U kompleksu se nalazi nekoliko dojmljivih građevina uključujući i Budin hram, u kojem se nalazi veliki Zlatni Buda iz 14. stoljeća. Kraljevi Tajlanda više ne žive u palači, ali se u njoj održavaju najrazličitije duhovne i kulturne ceremonije.

Jedno od nezaobilaznih mjesta za naše sumještane bio je Lumpini stadion. Otvoren 1956. godine kako bi promovirao Thai boxing u Tajlandu i šire. Na njemu su se borili i mnogi strani borci, koji danas pokazuju sve više interesa za ovaj stadion. Zanimljiv je podatak da je Lumpini jedno od rijetkih mjesta na Tajlandu na kojem je dozvoljeno kladenje.

Na odlasku prepuni dojmova, posjetitelji ostaju impresionirani gostoljubivošću i dobrodošlicom na koje su naišli. Možda i više nego igdje na svijetu, na Tajlandu dolazi do izražaja tolerantna budistička religija i priznavanje različitosti. Stoga, ukoliko odlučite posjetiti Tajland, osmijeh je sve što Vam je potrebno. U zemlji tisuću osmijeha ne možete se ne osjećati udobno i dobrodošlo.

Ana Babić

Prisjetimo se...

140 godina pošte u Klani

Pošta je u Klani uspostavljena 20. studenog 1870., o čemu svedoči akt upućen čelništvu Općine Klana od strane Uprave pošta u Trstu.

UPRAVA POŠTE
ZA
PRIMORJE I KRANJSKU

Trst, 14. studeni 1870.

BILJEŠKA

S danom 20. studenim 1870. početak će s radom Poštanski ured u Klani, održavajući direktnu komunikacijsku vezu na polju poštanskih pisama i diližansi putem tjednog četverostrukog pješačenja između Kastva i Klane.

To se pripoćuje ovom cijenjenom Načelništvu.

Cijenjenom Načelništvu u Klani

Napomena: originalni akt pohranjen je u Državnom arhivu Rijeka.
S talijanskog prevela: Ana Babić, prof.

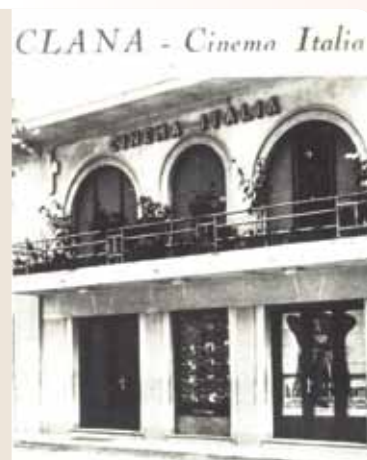
Ovome valja dodati da od dana otvorenja ured neprekidno djeluje na različitim lokacijama u centru Klane, a u sadašnjoj je zgradi smješten posljednjih 50 godina. Poštanski ured u Klani je u potpunosti renoviran i obnovljen u prvoj polovici 2000. godine.

Originalni akt o osnivanju pošte u Klani od 14. 11. 1870.

80 godina od prve kino predstave u Klani

Prva kino predstava u Klani je održana 2. rujna 1930. godine. Budući da u mjestu nije postojao prigodni prostor za prikazivanje "živih slika", projekcija je upriličena na otvorenome prostoru u "Protovoj ulici", a filmsko je platno bilo postavljeno na jednu zgradu. Nedugo nakon prve kino predstave, talijanske su vlasti na mjestu gdje se nalazila općinska zgrada (*Municipio di Clana*) sagradile modernu kino dvoranu (*Cinema Italia*) koja je mogla primiti 450 posjetitelja. Nakon prekida tijekom Drugog svjetskog rata, prikazivanje filmova nastavilo se 1946. godine (kino Radnik) i trajalo je sve do 1990., kada je zbog lošeg interesa publike, nakon punih 60 godina, kino u Klani zatvorilo svoja vrata.

30 godina od smrti Viktora Starčića

Jedan od filmova u kojima je glumio Viktor Starčić

Poznati kazališni i filmski glumac Viktor Starčić je rođen 11. 5. 1902. u Ruščuku (Ruse) u Bugarskoj. Našoj bi čitateljskoj publici mogao biti zanimljiv, jer je porijeklom iz Klane. Njegov otac, Antun Starčić rođen je u Klani 1857. godine i mlad je otišao u svijet "truhom za kruhom". Radio je kao graditelj pruga u Turskoj, Grčkoj, Rumunjskoj i Srbiji. Viktorova je majka poticala iz Ženeve u Švicarskoj. Viktor Starčić je bio oženjen Ruskinjom Katarinom Zubin, a u braku nisu imali djece. U šest desetljeća dugoj glumačkoj karijeri, Viktor Starčić je ostvario preko 500 kazališnih, filmskih i televizijskih uloga. Glumačku je karijeru započeo u Sarajevskom kazalištu, a zatim je bio član kazališta u Splitu, Rijeci i Novome Sadu. Gotovo 30 godina je bio član Jugoslavenskog dramskog pozorišta u Beogradu, točnije, sve do 1. lipnja 1980. godine, kada je preminuo u Beogradu.

PRISJETIMO SE...

90 godina od zaključivanja Rapalskog ugovora

Dana 12. 11. 1920. je u talijanskom gradu Rapallo zaključen Rapalski ugovor između Kraljevine SHS i Kraljevine Italije koji je imao zadaću riješiti sporna teritorijalna i pogranična pitanja između navedenih država nakon Prvog svjetskog rata. Time je riješeno tzv. Jadransko pitanje, jer je Italija tražila da se u cjelini provedu odredbe tajnog Londonskog ugovora kojim joj je zajamčena nagrada za sudjelovanje na strani Antante u Prvom svjetskom ratu. Područje Klane, Škalnice, Lisca i Breze našlo se tako u granicama Italije. Po novoj administrativno-upravnoj podjeli, Klana je postala sjedištem općine u novooosnovanoj Kvarnerskoj pokrajini (Provinzia Carnaro).

Jedan od stupova označavanja Rapalske granice

Blaž Šloser – župnik iz Klane

U crkvenoj knjizi klanjske župe "Status animarium" upisani su podaci:

U Klani, na kućnom broju 15, prebivao je Blaž Šloser, rođen u Klani 24. feb. 1833. godine od oca Antona Šloser – Oštarić (Rupljan) i majke Marije Gauš. Uz te je podatke upisana bilješka "župnik u Sv. Lovrencu – Buje". Tim tragom i posredstvom gosp. Antona Kosmine iz Umaga, autor ovog članka pribavio je fotografije koje ukazuju na ovaj zapis. U spomen ovom Klanjcu, na vanjski zid crkvice groblja Babići – Lovrečica (kod Buja) ugrađena je kamena ploča na kojoj je uklesano:

DON BIAGGIO SCHLOSSER	DON BIAGGIO SCHLOSSER
NATO A CLANA AL DI 24 FEBBRAIO.....	ROĐEN U KLANI 24. VELJAČE
1833 DOPO AVER RETTO QUESTA	1833. NAKON ŠTO JE VODIO OVU
PARROCCHIA PER OLTRE.....	(bio župnikom) ŽUPU PREKO
OTTO LUSTRI MORI.....	ČETIRI DESETLJEČA UMRO
AL DI 13 MARZO 1909	JE 13. OŽUJKA 1909.
LE DOLENTI NIPOTI POSERO	OŽALOŠČENI NEĆACI POLOŽIŠE.

Iz latinskog prevela: Margareta Gilić
Kratki komentar autora ovog zapisa: KLANI NA ČAST I DIKU.

Nadrobni spomenik Blaža Šlosera

RECEPT

Povodom predstojećih blagdana, donosimo Vam jedan iznimno ukusan, isproban recept, kojega mogu uspješno napraviti i oni koji se "slabije" snalaze u kuhinji, a izgleda vrlo dekorativno i oduševit će Vaše goste.

Bobanova torta

(prema receptu restorana Boban iz Zagreba)

Sastojci

- 6 bjelanjaka
- 6 žutanjaka
- 12 dag šećera
- 12 dag čokolade za kuhanje
- pola praška za pecivo
- 1 Schwartau extra pekmez od borovnice ili šumskog voća
- 1/2 litre Dukat vrhnja za šlag

Priprema

Ugrijati pećnicu na 170 stupnjeva i pripremiti kalup za torte promjera 26 cm.

Istući bjelanjke s 12 dag šećera u čvrsti snijeg.

Posebno istući žutanjke i dodati im pola vrećice praška za pecivo.

Na pari otopiti 12 dag čokolade za kuhanje te ju umiješati u smjesu od žutanjaka i praška za pecivo. U tu smjesu lagano umiješati tučene bjelanjke.

Peći u u kalupu koji ste prethodno namazali margarinom i lagano posuli brašnom 30 – 35 minuta. Biskvit će se jako dignuti, a kada ga izvadite će pasti.

Ne brinite, tako to treba biti.

Kada se pečeni biskvit spusti, premažite ga cijelom teglicom Schwartau extra pekmeza od borovnice ili šumskog voća.

Istucite slatko vrhnje (po želji možete dodati kremfix i malo šećera u prahu ili samo 2 vanilin šećera) te premažite ohlađenu tortu. Prije posluživanja, tortu dobro ohladite.

Dobar tek!

Iščemo stare fotografije

Talijanska hartulina od prije 80 lit

PRIKUPIO:
Anton Stračić - Šopec

Brigate di Frontiera della R. Guardia di Finanza (Brigade pograničnih straža državnih financija) Tenenza-pukovnja

Sadašnje stanje:

Brigata Židovje – financa Pod Židovje (zgrušena – tu je sada lovačka kuća)

Brigata Bresa – financa na Brezi (sada ruševina)

Brigata Scalinizza – financa va Škalnici (privatna kuća u kojoj stanuju stanari)

Tenzenza e Brigata Clana – financa va Klani, na Sv. Roku (privatna, zapušćena zgrada)

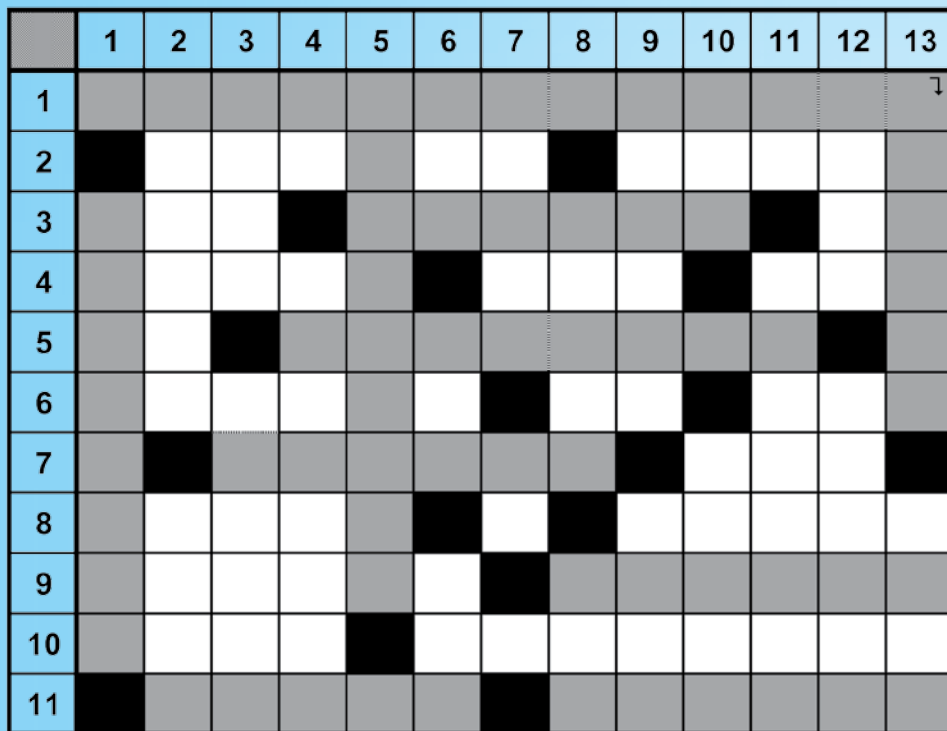

Prvi gramofon va Klani

Fotografija potiče nigdi tamo od četrdesetih lit pasaniga vika, kada je va Klanu prinešen prvi gramofon (z velimi pločami). Na slici su: prvi z liviga kraja (nepoznat), Jelka Zvaneća, Frane Maričin i Ivica Bekarov.

KRIŽALJKA

VODOTOCI U KLANI

OKOMITO:

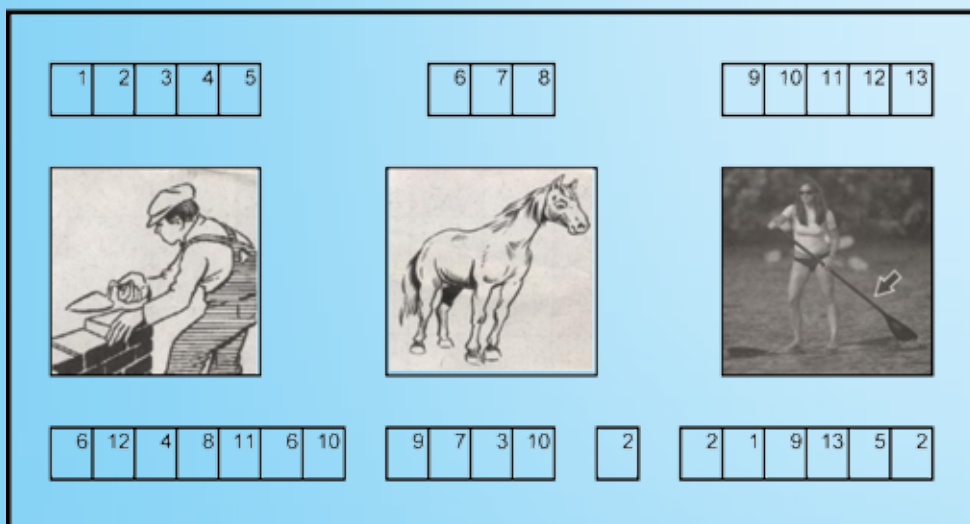
1. Znak za kalij - **Izvor na istoimenoj visoravni** (između Gumanca i Suhog)
2. Pok. Američka glumica Hedy - Ime sarajevskog kompozitora Arnautalića
3. Ime nogometaša Sharbinija - Nekad poznati ugostiteljski objekt iznad Preluka (sada zapušten)red o i b - Laka kovina za izradu dijelova aviona (mn.)
5. **Izvor kraj igrališta Graščina** - Kratica za tona
6. Pogodak u košarci - Francuski skladatelj oskarovac, Francis - Ime karikaturista Voljevice
7. Ema od milja - Znak za lantan - Oznaka za autoškolu
8. Kratica za volt - Češki redatelj, Otakar - Rijedak, raritetan (lat.)
9. Skretanje od smjera, devijacija - Stara mjera za radioaktivnost
10. Kratica za državna obavještajna agencija - Autooznaka za Njemačku - Mali rak (slov.)
11. Spjev, epos - Zatražiti
12. Premda, makar - Stanovnik Ike
13. **Nastavak od 1 vodoravno**, vrela - Grad u Njemačkoj (staklo)

VODORAVNO:

1. **Tema ove križaljke**, vodotoci u Klani (nastavak 13 okomito)
2. Stručnjak u nauci o građi tijela - Dragi kamen žute boje
3. Mrak, tmina - **Izvor ispod Gumanca** (Dno) - Kratica za kvalificiran
4. Biljke za presađivanje - Kratica za kalorija - Kratica za zooški vrt
5. Inicijali slikarice Raškaj - **Izvor rijeke Reke** ispod Gumanca (Turkove školje) - Kratica za radius
6. Veliki čokot (stabljika vinove loze) - Kratica za račun - Rimski: 1002
7. Autooznaka za Španjolsku - **Više izvora u predjelu Ganjge i Jažinovca** - Mjesto kraj Buzeta
8. Kemijski element (mn.), znak Ne - Autooznaka za Austriju - Kemijski element (kositar), znak Sn
9. Naglasiti, istaknuti - **Izvor ispod Gumanca** (Mlaka)
10. Gotov, spreman (tur.) - Vrsta lijeka, antialergen
11. **Predio iznad Pilane** (više izvora potoka Ričine) - **Potok koji protječe kroz Klanu**

Autor: Ivan Starčić

ILUSTRIRANA BROJČANICA

avaz